

Albertirsai HÍRADÓ

Közéleti és tájékoztató lap

Megjelenik minden hónap első hetében
Bővebb információ, archívum a város honlapján: <http://www.albertirsa.hu>

100 Ft

„MEGVALÓSULT EGY ÁLOM”

*Szeptember 26-án hivatalosan is átadták a Kreatív Kópévárat,
 Albertirsa XXI. századi óvodáját*

Fotók: Mogyorószki Mária

A PROJEKT ÖSSZKÖLTSÉGE 235.977.271 FORINT VOLT, EBBŐL 210. 977.271 VISSZA
 NEM TÉRÍTENDŐ TÁMOGATÁS, A KMOP-4.6.1-2008-0073-AS PÁLYÁZATBAN.

VÁROSHÁZA

Tartalom

VÁROSHÁZA	3. oldal
MÚLTUNK	6. oldal
KÖZÉLET	10. oldal
SPORT	18. oldal
KÖZÉRDEKŰ INFORMÁCIÓK	20. oldal

Városnapi beszámoló: 14. oldal

Megkezdődött a „Gödör” feltöltése

HÁROMNEGYED

Értesítem kedves Lakótársaimat, hogy november hó elején valamennyi albertirsai lakásba eljuttatom a jelenlegi önkormányzati választási ciklus első három évének történéseit értékelő beszámolómát.

Tisztelettel:

**Fazekas László
polgármester**

RENDŐRSÉGI HÍREK

Belterületen álló családi házba ablakbetörés módszerével próbált meg bejutni ismeretlen tettek, azonban a szomszédban lakók ezt észleltek, így az elkövetőknek nem sikerült behatolnia a lakásba. A rongálással okozott kár 15.000 Ft. A 4-es számú főúton található parkolóban két esetben is történt tehergépkocsiból történő lopás. Az egyik esetben a szállított árukészlebtől vittek el ismeretlen tettek 6 db Classica gitárt, míg a másik esetben folyékony mosószerből tulajdonítottak el, eddig ismeretlen mennyiséget. Belterületen álló családi házba a délutáni órákba besurranás módszerével hatolt be ismeretlen tettek és onnan laptopot, valamint arany ékszereket tulajdonított el 479.800 Ft értékben. Ismeretlen tettek a Köztársaság utcában álló, Magyar Telekom Nyrt. Tulajdonát képező un. morel bálványt megrongálta, mellyel 50.000 Ft kárt okozott. Albertirsai üzletben vásárlás idejére őrizetlenül hagyott kosárból tulajdonított el ismeretlen tettek egy mobil telefont, mellyel 25.000 Ft kárt okozott. Albertirsia területén az utóbbi időben sajnos több közlekedési baleset is történt. Több esetben kerékpárral közlekedők voltak az elsődleges okozók, akik figyelmesebb közlekedéssel a balesetet elkerülhették volna. Fokozottan érvényes ez az elektromos kerékpárral közlekedőkre, akik gyorsabban haladnak a kerékpár sebességéhez képest és

hasonlóan csendesen, így a megszokotthoz képest hamarabb alakulnak ki váratlan, bal-szeszélyt okozó közlekedési helyzetek. S bár az idősebb embereknek az elektromos kerékpár nagy segítség a közlekedésben, azonban a tapasztalat azt mutatja, hogy számukra és a többi közlekedő számára is fokozott veszélyforrás. Albertirsia körülbelül történt közlekedési balesetben mezőgazdasági vontatóval ütközött egy személyautó, melynek következtében megpördült és elsodort két kerékpárost, majd ütközött egy személyautóval. A balesetben 4 fő könnyű, míg 2 fő súlyos sérüléseket szenvedett. Az ügyben a Ceglédi Rendőrkapitányság Közlekedésrendészeti Osztálya folytat bűntetőeljárást.

Az elmúlt évekhez hasonlóan, ez évben is várhatóan megjelennek területünkön a tehergépkocsiról tűzifát árusító személyek. Felhívjuk a lakosok figyelmét, hogy ilyen tranzakció estén minden ellenőrizzék a fa eredetét, és hogy a kimért fa mennyisége megfelel-e az árusok által kínált mennyiségnek, ugyanis nagyon sok esetben csapták be az elmúlt években is a gyanúltan vevőket mozgó faárusok. Kérjük a kerékpárosokat is, hogy az október – novemberi időszakban fokozottan figyeljenek oda a világításra, illetve a megkülönböztető mellények használatára, hiszen a reggeli és kora esti szürkületben fokozottan megnő a balesetveszélyes helyzetek száma.

MEGHÍVÓ

Október 6-án az Aradi Vértanúk kivégzésének szomorú eseményére emlékezünk az Alberti Szoborkertben 17 órától!

Október 23-án '56-os ünnepi megemlékezést tartunk a Városháza előtti téren a Kopjafánál 10 órától Ünnepi istentisztelet az Irsai evangéliikus templomban 11 órától Ünnepi műsor, Beszédet mond Túri Krisztina evangéliikus lelkész

November 4-én 17 órától az '56-os forradalom és szabadságharc áldozataira emlékezünk a kopjafájánál *Az ünnepségekre minden érdeklődőt szeretettel várunk!*

FELHÍVÁS!

Városunkban
LOMTALANÍTÁST
tartunk.

2009. október 5-től 8-ig.

Kérjük, hogy az elszállítandó lomot – a szóródó anyagokat zsákban, dobozban – a háztartási hulladékkal együtt helyezzék ki reggel 7 óráig az ingatlan elé, az aktuális szemétszállítás napján. Nem szállítanak el: építési törmeléket, veszélyes hulladékot, fertőző anyagot, elektronikai cikket, állati tetemet, zöld hulladékot.

**Albertirsai Város
Polgármesteri Hivatala**

ELSŐ KÉZBŐL

HIVATALI FELÚJÍTÁS

A polgármesteri hivatal épületét alaposan kinőttük, s a kulturált és korszerű ügyintézés követelményeinek, minőségi jellemzői tekintetében sem felel meg. Munkatársaink és ügyfeleink egyaránt elszennedői az ilyen tárgyi feltételeknek. Emiatt korábban is felmerült az épület olyan minimális felújításának a szükségessége, amellyel a legsúlyosabb hiányosságok megszüntethetők. Az alapterület növelésére nincs lehetőség, hiszen az nagyon sokba kerülne. Ezen a problémán csak egy új, a meglévőnél nagyobb, és anyagát, műszaki megoldásait tekintve, egyaránt korszerű ház segíthet. Annak a megépítésére pedig (korábbi döntéseink és gyakorlati lépések után) csak a volt sportpálya területén formálódó főter jöhet szóba. Amikor Ön ezt az írást olvasa, talán már megjelenik annak az uniós pályázatnak a dokumentuma, amelyből reményeink szerint megszerezhető hozzá a szükséges anyagi forrás döntő többsége. Eredményes pályázati szereplés nélküл

azonban belátható időn belül illúzió az új városháza létrehozása. Mindezek alapján világos, hogy a meglévő hivatal felújítása nem halogatható. Ilyen okokból döntött úgy képviselő-testületünk, hogy bizonyos korszerűsítéseket végrehajt az épületen. Ezek sorában, elsőként (a nyár elején) irattárolásra alkalmas konténereket vásároltunk, s helyeztünk el a hivatal udvarán. Így megteremtettük annak lehetőségét, hogy a házban tapasztalható tarthatatlan zsúfoltság valamelyest oldódék. Konkrétan, az így felszabaduló belső tér rovására kialakítható egy épületen belüli irattár és minimális alapterületű melegítőkonyha a munkatársaink részére, valamint egy mozgássérült mosdó. Szintén mozgássérült ügyfeleink gondjain old a főbejárat hoz építendő rámpa. Ugyanide, az ajtó fölé, védendő azt az időjárás viszontagságaitól, előtetőt építünk. Az összekötő folyosó nyílászárói rendkívül rossz állapotuk, alig minimális hőszigetelésre képesek. Ezért valamennyit újra váltjuk. Az épület folyosót átfestetjük. Sor kerül továbbá az elaggott szennyvízvezeték, vala-

mint a folyosók hidegburkolatának teljes cseréjére. A felsorolt teendők **október 31-ig** elkészülnek. A felújítás teljes költsége **6.148.136 forint**. A kivitelezés feladatai a szeptember huszonegyedikei hétre koncentráldóttak úgy, hogy gyakorlatilag lehetetlenné tették a folyamatos munkavégzést. Emiatt ekkor igazgatási szünetet tartottunk. Ez alatt ügyeleti rendszerben, csak a halasztást nem tűrő, legsürgősebb ügyekben álltunk lakótársaink rendelkezésére. Ezúton is megköszönöm minden ügyfelünknek az ez idő alatt tanúsított türelmét és megértését. Úgy gondolom, a kis kellemetlenség megéri, hiszen némi leg szébb, a korábbiaknál több igényt kielégíteni képes hivatalban találkozhatunk a jövőben.

A KÉPVISELŐ-TESTÜLET SZEPTEMBERI ÜLÉSEIRŐL

Szeptember 3-án rendkívüli ülessel indult az albertirsai képviselő-testület őszi üléssorozata. Két előterjesztést kellett megvitatniuk, egyrészt a Polgármesteri Hivatal felújítási munkáinak plusz költségeiről kellett döntenüük, másrészt a Köztársaság úti régi kerítés elbontásáról és egy új kerítés építéséről kiírt közbeszerzési eljárás eredményét kellett elfogadniuk vagy elutasítaniuk. Tóth Sándor az érintett szakbizottság elnöke elmondta, hogy először 2008-ban határozottak arról, hogy a Polgármesteri Hivatal épületét felújítják. Később ezt már pénzügyileg is alátámasztották, miután a 2009-es költségvetésben forrást is megjelöltek a munka elvégzésre. Sajnos a júniusban kiírt közbeszerzési felhívásra nem volt jelentkező, így augusztus 11-én ajánlatkérési dokumentációt küldtek 4 lehetséges ajánlattevő részére. Közülük csak egy, a Lisznyai Kft. nyújtott be árajánlatot, amely az eredetileg tervezett

összegnél bruttó 348.136 Ft-tal több volt. Ehhez, ha elfogadja a testület, a költségvetési tartalékból kell biztosítania a forrásokat. Nagy László képviselő arra kérte választ a város első emberétől, hogy miért nem jelentkezett a cégt a korábbi kiírásnál, és miért nem helyi vállalkozók kapták a munkát. Az első kérdésre konkrét választ nem tudott adni Fazekas László, csak feltételezte, hogy elkerülte a kiírás a figyelmüket. Mint azt a város vezetője hangsúlyozta, több helyi vállalkozót is felkértek a munka elvégzésére, de azok azt nem vállalták. Szőke Károly képviselő szerint egyelőre nem kellene dönten a kérdésben, hiszen hamarosan kiírnak egy városháza-pályázatot, és ha ott nyernének, akkor fölöslegessé válna a felújítás. Ezzel sokan nem értettek egyet, Csőke Pál szerint meg kell csinálni, hiszen már így is két éves csússzásban van a város, ráadásul a beruházás értéknövelő, így nem kidobott pénz. Kelemenné

Szabó Valéria szerint is el kell végezni a munkát, sőt – mint mondta – nem egy új városháza építésére kellene koncentrálniuk, ennél sokkal fontosabb feladatok is vannak, amit sürgősen el kell végezniük. A testület végül 8 igen és 5 tartózkodás mellett támogatta az előterjesztés tartalmát. Elfogadták a Köztársaság utcai kerítésépítés közbeszerzési eljárásának eredményét is, igaz itt is volt egy kisebb vita a felmerült bruttó 300.638 Ft többletköltség miatt. Míg a napirendeket a képviselők kisebb viták mellett viszonylag gyorsan megtárgyalálták, az egyebekben felmerült tiszteletdíj megvonás miatt majdnem másfél órás, politikai felhangoktól sem mentes, vitára került sor. Elter János képviselő szerint nem volt jogos az, hogy az egyik júliusi rendkívüli ülés után – mivel 5 képviselő igazolatlanul távol maradt – a képviselők tiszteletdíjá-

Folytatás a következő oldalon >>

VÁROSHÁZA**Folytatás az előző oldalról**

nak egy részét megvonták. Erre válaszul Fazekas László polgármester idézte az SZMSZ idevonatkozó passzusát, mely – szerinte – egyértelműen alátámasztja az intézkedés jogosságát.

A munka szeptember 17-én Közmeghallgatással egybekötött rendes üléssel folytatódott. A fórumon Janik Zoltán kért szót, majd több mint 30 percen keresztül sorolta kérdéseit. Először azt szerette volna megtudni, hogy az úgynevezett tűzhorganyzó üzem bővítésére miért adta áldását az önkormányzat anélkül, hogy ebben a kérdésben lakossági fórumot rendezett volna, pedig ez egy veszélyes üzem, ahol veszélyes anyag tárolásával is foglalkoznak. Szót emelt amiatt is, hogy a szikvízüzem bővítést tervez, amely jelentős forgalom-növekedéssel jár. Arra is választ várt, hogy miért van szükség új tervekre a Szentmártonkáta út szennyvízbekötésénél, és mikor kívánják ezt végrehajtani. Azt is tudakolta a felszólaló, hogy miért kellett a Pensióval új szerződést íratni a meleg étkeztetésre, ha már egy érvényben volt. Emellett még számos kérdést megfogalmazott, íme, közülük néhány:

1. Mikor lesz üzemeltetési engedélye a Szennyvíztisztító telepnek?
2. Miért nem a szerződött vállalkozó területén helyezik el a szennyvíziszapot?
3. Meg van-e már a Napsugár Óvoda teljes engedélye?
4. Mikor rendezik a sportcentrum megközelítését?
5. Földutak rendbetétele mikor oldódik meg?
6. A Tesco gödör mikor lesz feltöltve?
7. Milyen költsékgihatásai lesznek a Pensióval bontott szerződésnek?
8. A Lidl és a Penny hogyan kaphat engedélyt, ha a főút ennyire terhelt?
9. A Piac téri parkoló olajfogójával mi a helyzet?
10. Mikor kerül sor a buszmegállók szabályos kialakítására?

A tűzhorganyzó bővítésére nem adott áldást az önkormányzat – hangsúlyozta Fazekas László –, az Aquarius bővítéséhez szükséges engedélyeket a cégnak kell beszereznie. A megnövekedett forgalom kezelésére minden megtesznek egy elkerülő út építésére, sajnos ebben az évben Pest megye önkormányzata nem igazán partner egyelőre. A Szentmártonkáta út bekötései előreláthatóan jövőre történetek meg. A szennyvíztisztító végleges üzemeltetési engedélyének megszerzése, mondta Fazekas László, épp a Janik úr

által most éppen nem képviselt Dolina Zöldkör áldásos tevékenysége miatt csúszik, mivel a szakhatóságok olyan idény-jellegű vizsgálatokat is kértek, amelyek például csak ősszel végezhetőek el. Várhatóan október végén zárulhat le a vizsgálat. Több, már korábban sokszor citált kérdésnél, Fazekas László hangsúlyozta, hogy nem kíván újra válaszolni rájuk, azokat már többször megtette. A Napsugár óvoda engedélye – jelezte Fazekas László – az ősszel teljes lesz. A kérdések egy részére – hangsúlyozta a település jegyzője – 15 napon belül írásban felel majd. A Pesió Kft.-vel kapcsolatban Kovács Zoltánné dr. elmondta, hogy amikor a szerződést megkötötték még nyári meleg étkészítésről szó sem volt. Siposné Györe Zsuzsa ehhez kiegészítésként hozzátette, hogy szociális étkeztetésre 2001-ben kötött szerződést, ami egy pluszszolgáltatás volt, a cég egyébként ettől függetlenül is leszállította a szerződésben vállalt adagokat. Sági Józsefné hangsúlyozta, hogy ő, mint a körzet képviselője folyamatosan figyelemmel kíséri a Szentmártonkáta út szennyvíz- bekötésével kapcsolatos minden eseményt és döntést, és nagyon várja már, hogy végre pont kerülhessen az ügy végére, de egyelőre a tervek nincsenek kész, így csak tavasszal indulhat majd el a munka a dokumentációk elkészülte után. Pozsonyi István ehhez hozzátette, hogy Pesti út mellett kell elvinni egy nyomott vezetéket, ennek a terveit kell elkészíteni az egyeztetések után, melyhez kéri a Dolina Zöldkör segítségét is. Janik Zoltán a kérdéseire kapott válaszok egy részét vitatta, ennek ellenére a válaszadók is kitartottak a válaszuk tényesűsége mellett. Buzás Edit azt kifogásolta, hogy a lakosság nem volt megfelelően tájékoztatva arról, hogy közmeghallgatást tartanak, véleménye szerint a Szentmártonkáta utca lakónak, amíg nem köthetnek be a szennyvízelvezető rendszerbe, addig környezetterhelési díjat kell fizetniük. Kovács Zoltánné dr. válaszolt a felvett kérdésre, mint hangsúlyozta, talajterhelési díjat annak kell fizetnie, akiknél van csatorna, de nem hajlandóak rákötni. Ez a Szentmártonkáta út esetében nem áll fenn, mivel a csatornának nincs üzemeltetési engedélye, azaz nem kell a lakónak talajterhelési díjat fizetni.

A közmeghallgatást követően még közel 30 napirend várt a grémiumra. Első-

ként a város gazdálkodásával kapcsolatos ÁSZ jelentést vitatták meg. Lebanov József a jelentés kapcsán arra kért választ, hogy a több mint 3 millió forintért megvásárolt CORSO programot miért nem használják. Kovács Zoltánné dr. jegyzőasszony szerint, a program megvásárlását az ÁSZ szorgalmazta, ennek ellenére nem nélkülözhetetlen. A program képzésére csak tavasszal volt idő, és itt is felmerült egy-két kérdés. Jelenleg teszt üzemmodban használják, véglegesen csak az év végén állnak át erre a programra. A testület a határozati javaslatot 14 igennel támogatta. Ezt követően az első félévi gazdálkodásról szóló beszámolót tárgyalták. Fazekas László bevezetőjében hangsúlyozta, hogy eddig sikerült megfelelő mederben tartani a gazdálkodást, a teljesülés közel 50%-os minden oldalon, eddig ez megnyugtató, reméli, hogy a második félévben is sikerül ilyen feszesen gazdálkodni. Elter János képviselő arra hívta fel a testület figyelmét, hogy annak ellenére, hogy a leírtak megfelelnek a valóságnak sok területen adódnak forrásproblémák, a második félév így sokkal nehezebb lesz. Ráadásul a kormány újabb összegeket von el az önkormányzatktól, ezért takarékosodni kellene, és erre sajnos egyelőre nem lát törekvést. Erre egy lehetőség Fazekas László szerint, hogy a tiszteletdíj egy részéről lemondanak a képviselők. Ezzel Elter János nem értett egyet, szerinte úgyis megérkezik másik oldalról a kompenzáció másoknál. Itt – a polgármester kérdésére – Elter János a külföldi utazásokat hozta fel példának. Fazekas László szerint ez nem igaz, ő is, és a képviselők többen saját költségen utaztak a testvérvárosi programokra. Tóth Sándor szerint képesek voltak 200 milliós utófinanszírozott beruházást likvidhitel felvétele nélkül elvégzni. Lebanov József szerint, a baj elsősorban az, hogy a kiadási oldal 40 millió forinttal nagyobb, mint a bevételi oldal, ezzel a Pesti úti évek óta sikertelen telekeladásra utalva. A másik gond szerinte az, hogy nem lát törekvést arra, hogy ezt a egysúlyt megteremtsék a költségvetésben, nem látott olyan javaslatot, amely arra utalna, hogy ezt a hiányt a következő 3 hónapban hogyan lehetne helyre hozni. Fazekas László szerint a 40 millió

Folytatás a következő oldalon >>

Folytatás az előző oldalról

forint az pontosan 32 millió, ráadásul arra nem hívta fel senki a figyelmet, hogy a félévi mérleg 85 millió forint pozitívummal zárt, ha ebből elvesszük a 32-öt még mindig maradt 53. Másrészt bárkinek lehet javaslata az egyensúly helyreállítására. Lebanov József szerint egy részeredmény nem jelenti azt, hogy ez a pozitív mérleg automatikusan érvényesül majd az éves költségvetésben is. Nagy László szerint is komoly likviditási gondot jelent egy fiktív tétel beállítása, egy költségvetésnek a realitások talaján kell mozogni. A testület végül 11 igen, 2 nem és 1 tartózkodás mellett elfogadta az előterjesztést. Ezt követően meghallgatták a Lurkó Bölcsődében folyó szakmai munkáról szóló beszámolót, melyet Diós Éva az intézmény vezetője készített. A beszámolóból kiderült, hogy a bölcsődre nagyon nagy az igény, jelentős a túljelentkezés, így a bölcsőde már mindenéppen megérett a bővítésre és felújításra. A város erre pályázott, az eredmény október végére várható. Megtárgyalta a BA-KO Kft. 15 millió forintos kérelmét, melyet a korábbi településrendezési szerződések értelmében igényelt. A Kft. képviselője jelezte, hogy elfogadja azt, hogy most nem fizet az önkormányzat, de jogi garanciát ad arra, hogy 2011-ig két részletben, (július 31-ei határidővel) a teljes összeget kifizetik. A testület ezt az indítvány 13 igen és 1 ellenszavazattal elfogadta.

Ezt követően a Gyógyvízű Strand üzemeltetésének kérdése került sorra. A napirend vitájánál Farkas Pál, az intézmény üzemeltetője is megjelent. Mint azt Fazekas László, a település polgármestere bevezetőjében tagalta, idén egy kormányrendelet a Gerje főcsatornát időszakos vízfolyássá minősítette, és ezzel a szennyező anyagok kibocsátásának határértékeit módosította. Ennek köszönhetően idén a Strand üzemeltetőjének, a Kék Sárga Margaréta Kft-nek 483.537 Ft vízszenyezési bírságot kellett fizetnie, Farkas Pál arra hivatkozva, hogy annakidején a szerződés megkötésekor még nem ezekkel a paraméterekkel vállalta a strand üzemeltetését, kérte a várostól a birtág összegének átvállalását. Mint azt a település polgármestere hangsúlyozta, Farkas Pál annak ellenére, hogy a jövőben előfordulhat, hogy nem

ő fogja tovább üzemeltetni a strandot, elvégeztetett több millióért olyan vizsgálatokat, amelyek segítségével a jövőben a most királt bírságot elkerülhetik. Ezért Fazekas László arra tette indítványt, hogy ezeknek a költségéből a város 1,150 eFt-ot vállaljon át. Ezzel együtt elindult a gyógyvíz névhasználat engedélyeztetéséhez szükséges eljárás is, amely 2010-ben valószínűleg még költséget generál. Farkas Pál jelezte, hogy ezzel a vizsgállattal 10-15 évre rendeződhet a strand jelenlegi formában való üzemeltetése. A testület a kifizetést a tényleges számlák bemutatása után, utófinanszírozással elfogadta. Újabb pályázat kiírása várható egy városközpont megvalósítására, amelyben lehetősége nyílik indulnia a városnak. Egyetlen gond, hogy Integrált Városfejlesztési Stratégiával és Akcióterületi tervvel kell rendelkeznie Albertirsának ahhoz, hogy egyáltalán elindulhasson. Ezeknek a terveknek az előkészítése ilyen rövid határidőn belül csak szakemberek segítségével és viszonylag komoly költségekért készíthetők el. Ehhez ajánlatokat kell bekérniük, és ezt követően dönthetnek arról, hogy egyáltalán belevágnak-e ebbe a projektbe. Elter János szerint a pályázat kisebb mértékű változatán is érdemes lett volna gondolkodniuk, a jelenlegi – véleménye szerint csak a jövő év elején lesz aktuális. Sági Józsefné kérte, hogy a dokumentumról csak akkor fizessék, ha a pályázat sikeres. Jászberényi Tamás szerint első részben max. 15-20%-át fizessék ki, és csak akkor legyen a teljes összeg átutalva, ha a pályázat a pontozás után elérni a 80%-os vagy annál magasabb szakmai minősítést. Nagy László szerint ez a pályázat valószínűleg igen nagy terhet ró a városra. Fazekas László szerint sem lesz olcsó, feltételezhetően 10 millió alatt lesz az ára, de egyelőre csak árajánlat-

kérésről van szó, dönteni majd ezt követően kell. Szőke Károly szerint fontos, hogy ez elkészüljön, mert később más pályázatoknál is feltétel lehet a megléte. A testület végül 10 igen és 3 tartózkodás mellett támogatta az előterjesztést. Meghallgatták a közétketetés helyzetéről szóló tájékoztatást. Mint ismeretes, a hivatal a Pensióval szerződést bontott, a Tessedik konyhája jelenleg, mint tátaló konyha működhet, ahhoz, hogy ez főzőkonyha lehessen több mint 10 millió forintra van szüksége a városnak. Jelenleg arról kellett döntenüük, hogy megrendelik-e a szellőző berendezés több mint 400.000 forintos tervezését, vagy közel 900.000 millióért elkészítették-e emellett az egyéb felújítási tervezetet is. Lebanov József szerint ezek a feladtok a cég meggondolatlan tevékenységének köszönhetőek, ezért az Önkormányzat jelentkező plusz kiadásait szembe kell állítani a cég követeléseivel. Lebanov József szerint egyelőre a terveket nem kellene elkészítetni, meg kellene várni az új szolgáltató jelentkezését, és megvizsgálni a hozzáállását a kérdéshez. Ezt, a megoldást támogatta a Pénzügyi és a Városfejlesztési Bizottság is. Nagy László szerint fel kell újítani a konyhát, és a leendő cégnak csak bérleti szerződésben adják át a konyhát üzemeltetésre. Jászberényi Tamás alpolgármester is egyetértett Nagy László javaslatával. Sági Józsefné arra kért választ, hogy lesz-e a városnak pénze arra, hogy elvégezze ezeket a munkálatokat. Fazekas László, meghallgatva a felvett gondolatokat, amellett érvelt, hogy bele kell vagni a főzőkonyha kialakításába. Lebanov József kérte a testülettől, hogy a felmerülő költségeket a céggel, mint követelést állítsák be. Ezt elfogadták a város vezetői, akik végül a komplex felújítási munkák elvégzése mellett döntötték.

S.L.

FELHÍVÁS

Tájékoztatjuk a Tiszta Lakosságot, hogy Albertirs Város Önkormányzata az Oktatási és Kulturális Minisztériummal együttműködve kiírta a 2010. évre a **Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázatot** felsőoktatási hallgatók számára a 2009/2010. tanév második és a 2010/2011. tanév első félévére vonatkozóan („A” típusú), valamint felsőoktatási tanulmányokat kezdeni kívánó fiatalok számára („B” típusú). Részletes pályázati kiírás városunk honlapján (www.albertirs.hu) olvasható, valamint kiírás és pályázati űrlap a Polgármesteri Hivatal Titkárságán kérhető. A pályázat benyújtási határideje: 2009. október 30.

Albertirs Város Önkormányzata

■ NÉVJEGY

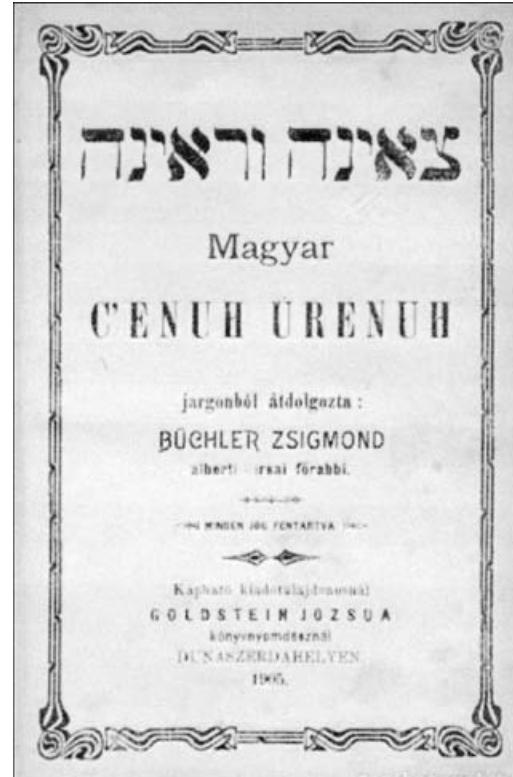
BÜCHLER ZSIGMOND (1860-1941)

Az 1809-ben épült zsinagógánk üresen áll, romlik, pusztul. Hagytuk veszendőbe menni, ugyanúgy beletörődünk, mint amikor az ország meg sem próbálta feltartóztatni a deportáló vonatokat, pedig valamikor rendkívül gazdag és termékeny zsidó híteleit folyt Irsán és környékén. Az elsvoradó polgári életforma után az albertirsai homogén közeget a diktatúra változtatta sivataggá. A zsidó hitközségekhez Pilis, Alsó- és Felső-Nyáregyháza, Káva, Bénye, Cegléd-Bercel és Vacs közsegek tartoztak. Az egyházközösség egyik legismertebb és legjelentősebb vezetője Büchler Zsigmond ortodox főrabbi volt, aki 55 évig szolgálta az alberti-irsai hitközséget (1886-1941 között). Hosszú pályafutása alatt sokoldalú tevékenységet folytatott. Sokat foglalkozott a település történetével, főleg a római kori emlékeket kutatta. Ennél is figyelemre méltóbb azonban a legnépszerűbb jiddis könyv a Cene René magyarra fordítása, amely két kiadás is megért az elmúlt században. Az 1970-es években a dunaszerdahelyi kiadások reprintje jelent meg Tel-Avivban a Szinaj kiadó gondozásában. A Cene Rene szerzője Jichak Askenázi (1550-1625). Nagyon jelentős mű, nevezik a nők bibliajának is. Kommentárt, magyarázatot tartalmaz a Tórához, olyan zsidó nők számára, akiknek nem volt lehetőségük az eredeti héber források olvasására, tanulmányozására. Nemzedékekben keresztül a Cene Rene a zsidó leány és asszony vallási, bibliai tudásának kiapadhatatlan tárháza volt. A vallási történetek e kincsestára alapján nevelték gyermekéket és unokáikat. A magyar Cene Rene ügyesen tanítja a hagyományt az olvasónak. Tartalmában követi a hetiszakaszok rendjét. A kóserság vagy a tisztaság szabályainak a betartásánál a nők szerepe fontos, annak ellenére, hogy a tanulásból és a Tóra olvasásból ők ki voltak zárva. A Cene Renével kapcsolatban az elmúlt évben Dr Hasznos Judit a Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából szervezett rendezvényen, az OR-ZSE Doktorandusz-konferenciáján (Bp., 2008. november 3.) kérdéseket tett fel, szólt magáról a műről és kialakulása körülményeiről, elemezte szövegmagyarázatait, majd így fejezte be előadását:

„Lehet, hogy érzelgős természetű vagyok, de én úgy érzem, hogy a tanulás mellett nagyon fontos, hogy az ember más korok érzelmi életét, morális eszköztárát is megismerje. Mert vannak szemet gyönyörködtető romantikus gondolatokat árasztó alkotások, amik a maguk eszközeivel az érzelmi és erkölcsi tartásunk fennmaradását szolgálják. Érdemes leülni egy csendes sarokba, és legalább a hetiszakaszhoz tartozó részt elolvasni a magyar Cene Renéből. És egyszer csak halk zenévé válnak bennünk az öreg alberti-irsai rabbi veretes szavai, mintha egy szánon repülnénk a dallam folyama felett a végtelen felé.”

Az albertirsai zsidó-temetőben álló síremlékén olvashatjuk:

*„Főtiszteletű Büchler Zsigmond főrabbi – 1860-1941
Meghalt 55 évi helybeli áldásos működése után. Soha el nem műlő szeretetünk és kegyeletünk jeléül emeltették e sír-kivet hálás hívei.”*

Megérdelemné, hogy könyveit elhelyezzék a helyi könyvtár-ban. További művei: „Az Albertirsai izrl. hitközség és Chevra Kadisa története” Nagyvárad, 1909., „Gondúző” Kunszentmiklós, 1924.

Major János

MŰKEDVELŐK IRSÁN A SZÍNÉSZET HŐSKORÁBAN Csengey, a színpadi „rendező”

Ha meghal a színész, elfelejtik.

Albertirsán a költőt, a tanárt és a hazafit is.

Csengey Gusztáv sokoldalú egyéniség volt – költő, író, újságíró, lapszerkesztő, teológus, lelkész, tanár, Aszódon gimnáziumigazgató, Eperjesen az evangélius teológiai akadémia dékánja, a lutheránus kollégium rektora – és sokoldalú irodalmár: versek, újságcikkek, mesék, elbeszélések, regények, egyházi énekek, vallási munkák, történelmi művek szerzője.

A színész olykor drámát írt, a költő meg néha színészkedett. Petőfi, Arany János, Katona József és természetesen Csengey Gusztáv is.

Ebben az időben – a magyar színészeti hőskorában – városokban és falvakban még nem volt rádió, televízió, telefon, sikerrel előadható magyar színdarab is alig akadt, ezért Szigeti József a nagy színész darabot írt, a „Vén bakancsos”-t. Ami az-

tán Alberti-Irsán is felkerült a repertoárra. A magyar színészeti hőskorának viszontagságait feledteti a humor, az anekdota.

Egy hódmezővásárhelyi vendégjáték után a vacsoránál egy köpcös polgár mutatkozott be Újházinak: Arany János vagyok. A soron következő helybeli patikus bemutatkozását azonban a jókedélyű Újházi már így előzte meg: – Ezekután önn csak Petőfi Sándor lehet!

A színjátszás egyre nagyobb teret hódít vidéken is. A Vasárnapi Újság erre utaló tudósítását 1860-ból betűhíven közzöttem:

„Műkedvelők Irsán

Irsa (Pest), september 20. Irsán s a szomszédos Alberti községen néhány lelkes kisasszony és tanuló ifju, társulatba állván, auguszt és september hónapokban hat színi előadással lépett fel az

Folytatás a következő oldalon >>

Folytatás az előző oldalról

irsai evang. iskola teremében hevenyészett szinpadra, a tiszta jövedelmet az evang. iskola javára ajánlván. A kis társulat oly közelégülésre volt képes előadásait rendezni, hogy még sokáig fogunk emlékezni azon kellemes órákra, melyekkel bennünket meg-megleptek. A darabok, melyeket előadtak, következők: Kisértet, Vén bakancsos és fia a huszár, A fösvény, Szeget szeggel, Nagy Apó, és a Csikós. A műkedvelők ezek valának:

Faggyas József Nagy Barátiról, Székács Ferencz Pestről, Pap Mihály Szolnokról, Henrik Gusztáv Pestről, Molnár József Czeglédről, Freyfeld Mihály helybeli, Csenge(y) Gusztáv és Csenge(y) Vilmos helybeli, Szászy Kálmán helybeli, Juhász Gyula Albertiról, Clementisz Pál Albertiról, ifj. Dioszeghy Sándor helybeli, Dinynyés Amalia kisasszony helybeli, Juhász

I pestmegyei aig. hitv. ev. espereséj
participans alakú álló

aszódi evang. négyosztályní

Gymnasium

története

1787-től Kecskec 1880-ig.

Ezra

Csengey Gusztáv,
gynn. tanár.

— 1880 —

Csengey Gusztáv kézírása az Aszódi Evangélikus Gimnázium történetéből

Etelka k. a. Albertiról, Juhász Amalia k. a. Albertiról, Clementisz Paulina k. a. Al-

bertiről, Szászy Hermina k. a. helyből.

A bejött tiszta jövedelem a színházi kiadások levonása után 30 osztrák értékű forint lett.

A társulatnak vezére, s a szinpadi diszitvények ugy szólván elővarázsolója Csenge(y) Gusztáv volt.”

Körülbelül erre az időre esik Csengey első szerelme, Etelka. Továbbtanul, verset ír.

Pap Mihály ösztönzésére a Vasárnapi Újságban 1862-ben jelenik meg „A fogoly lengyel” című hazafias példázata, az I. Pál cár által elfogatott, először halálra ítélt, majd bátorsága láttán kegyelemben és szabadságban részesített lengyel nemzeti hősől, Kosciuszko Tádéről.

1866-ban lefordította, illetve átköltözött a híres Bursch-nótát, a végzett diákok búcsúdalát, a „Ballag már a vén diák” címűt. Kevesen tudják, hogy neki köszönhetjük. Nevezetes harmadik versszakát Trianon után írta hozzá:

Ballag már a vén diák – tovább.

Keresve szébb és jobb hazát – tovább.

Ez út hazámba nem vezet.

Nagy Magyarország elveszett!

Tovább, tovább, tovább.

Hazátlan lett a vén diák!

Major János

nevelője írt *Jelentés az alberti-irsai római felíratokról* címmel az *Egyetemes Philologiai Közlönyben* 1878-ban, mint antik emlékről.

1891-ben a kitűnő archeológusunk, Fröhlich Róbert jött rá, hogy a kőbe karcolt, vésett menóra zsidó eredetet jelez, és most már a kő a latin felíratok nagy gyűjteményében is mint „*inscriptio Judaica*” szerepel. (Archeológiai Értesítő, XI, 1881.)

Krausz Sámuel, az ókori régiségek kiváló tudosa, ez időben az Országos Izraelita Tanítóképző tanára, utóbb a bécsi Rabbiképző, majd a Cambridge-i egyetem professzora az *Izraelita Magyar Irodalmi Társaság* 1904-es Évkönyvében **Az alberti-irsai ókori zsidó**

kő címmel írt róla, eredetét Aquincumból származtatta.

Az aquincumi követ kétszer használták fel. Először egy nem zsidó család állította korán elhunyt fiuk sírja fölé, s a domborműben a saját arcmaisukat is megörökítették. A sztélét később egy zsidó család szerezte meg, a menórát utólag vésték, karcolták rá. Nem kétséges, hogy a sztél a római provincia szokásaihoz alkalmazkodó zsidó férfi – egy ókori asszimiláns – fiának sírja fölött állt.

Krausz közel tíz oldalas tanulmányát nem véletlenül vette alapul Hidvégi Lajos is a *Pusztabokrok* című kötetében. A felirattal kapcsolatban felmerülő problémákat véglegesen csak Scheiber Sándornak sikerült megoldania.

Külön érdekessége a sírkőnek az emberi alakok ábrázolása. Egy zsidó család a 4. században nem látott nehézséget abban, hogy síremlékül olyan követ vegyen, amelyen emberi alakok szerepelnek. A Tízparancsolatba foglalt tilalom: „Ne csinálj magadnak faragott képet...”, valószínűleg csak a késő ókorban kapott szigorú értelmezést.

Helytörténeti kiadványunkban szerepel Móra Ferenc Büchler Zsigmond főrabbijhoz írt egy levelének részlete, amely a kutatás minden lényeges elemét tartalmazza ugyan (hiszen 1930-ban Móra biztosan olvasta a megjelent publikációkat), **áM fontos információkat nem említi: mikor, honnan és hogyan kerültek e kövek Alberti-Irsára?**

Jelenleg a sírkő – méltó helyén – a Nemzeti Múzeumban tekinthető meg a régészeti kiállításon.

Major János

AZ ALBERTI – IRSAI ÓKORI ZSIDÓ KŐ

MÚLTUNK

ARADI VÉRTANUK

Minden évben megemlékezünk a Habsburg–uralom galád gaztettéről. A vértanuk történetéről már írtam, mások is megemlékező írásokat tettek közzé. Jelen ismertetőmben szeretném közre bocsátani, újabb kutatási eredményemet. Először a halálraítétek, a kivégzésük előtt, elmondott utolsó mondatukat. Másrészt a vértanuk számának, a 13-as szám, vonzatát. Kiket soroltak még a vértanuk közé és a sorsukat ismertetem. Végezetül azt, hogy az aradi emlékmű nő (Patróna) /Patrona Hungaria (Patrona Hungariae) = Magyarok Nagyasszonya (Szűz Mária)/ alakja Magyarországon is megtalálható, más alakban, egy emlékművön.

Mindenek előtt, nem újdonságként, meg kell emlékezni gróf Batthyány Lajos első felelős miniszterelnökről, akit a bécsi császári udvar titkos tanácsa (kamarilla) a forradalmi mozgalom egyik elindítójának tekintett, és elhatározta, hogy kivégzésével elrettentő példát mutat. Pere kimondott koncepció per volt. Az 1849. augusztus 16-án haditörvényszék először börtönbüntetésre és vagyonának elkobzására ítélte, majd ezt a bécsi udvar nyomására halálra változtatta, de úgy, hogy az elítéltet az uralkodó kegyelmére ajánlotta. A kegyelmezés joga a császártól Haynauhoz került, és ő október 3-án, jóváhagyta a halálos ítéletet, elrendelte Batthyány felakasztását. Az utolsó, engedélyezett látogatáson felesége egy tőrt csempészett be neki. Ezzel súlyos sebeket ejtett a nyakán, de életben maradt. Sebei miatt az ítéletet kénytelenek voltak golyó általira módosítani. Ennek megfelelősen október 6-án a pesti Újépület (Neugebäude) udvarán kivégezték.

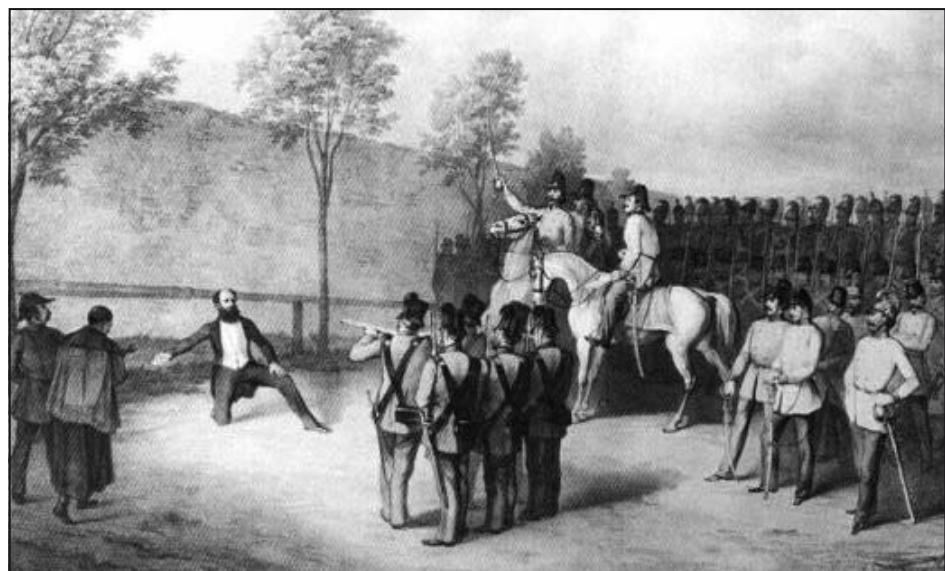
A kötel és golyóáltali halálra ítélt magyar és nem magyar származású hősök bátorságról tanúbizonyságot tevő búcsúszavai, zárójelben a származásukra utalok: **Aulich Lajos (német):** „Szolgáltam, szolgáltam, minden csak szolgáltam. És halálommal is szolgálni fogok! Forrón szeretett magyar népem és hazám, tudom, megértik

ezt a szolgálatot.” **Damjanich János** (szerb): Legyőztük a halált, mert bármikor készek voltunk elviselni azt.” **Dessewffy Arisztid** (felvidéki magyar): „Tegnap hősök kellettek, ma mártírok. Így parancsolja ezt hazám szolgálata.”

Kiss Ernő (magyar): „Istenem, az újkor ifjúsága egész ember lesz-e? Árpádok dicső szentjei, virrasszatok a magyar ifjúság felett, hogy Krisztusé legyen a szívük és a hazáé az életük.” **Knézić Károly** (horvát): „Milyen különös, hogy Haynau bíró is kereszteny, és én is az vagyok. Csak az ördög ke-

lág a sátán világa, ahol a becsületért bitő, az árulásért hatalom jár. Csak egy igazi forradalom, a világ új forradalmi ellensége söpörheti el ezt az átkozott, meghasonlott világot.” **Török Ignác** (magyar): „Nemsokára Isten legmagasabb ítélezése elő állok. Életem parányi súly csupán, de tudom, hogy mindig csak Őt szolgáltam.” **gróf Vécsey Károly** (magyar): „Isten adta a szívet, lelket nekem, amely népem és hazám szolgálatáért lángolt.”

A golyó- és köteláltali halál végrehajtása után megdöbbenedést és ellen-

gróf Batthyány Lajos kivégzése

verhette így össze a kártyákat.” **Lahner György** (felvidéki magyar): „Krisztus keresztre és a bitófa oly rokon! És az isteni áldozat mellett oly törpe az én áldozatom.” **Lázár Vilmos** (magyar): Ki tehet arról, hogy ilyen a magyar sorsa? Krisztus keresztre tövében érett apostollá az apostolok lelke, a bitófa tövében kell forradalmárrá érni a magyar lelkeket.” **gróf Leininger-Westerburg Károly** (német): „A világ feleszmél majd, ha látja a hőhérok munkáját.” **Nagysándor József** (magyar): „De rettenetes volna most az elmúlásra gondolni, ha semmit sem tettem volna az életemben! Alázatosan borulok Istenem elő, hogy hőssé, igaz emberré, jó katonává tett.” **lovag Pöltenberg Ernő** (osztrák): „Minket az ellenség dühös bosszúja juttatott ide.” **Schweidel József** (magyar): „A mai vi-

érzést váltott ki a kortársakból ez a nyilvánvalóan primitív, bosszúvágyból eredő és felháborító gaztett. A kivégzések napján, az aradi várban, a kortársaktól a vértanúk nevének kezdőbetűit összefoglaló onomasztikon (névszótár) íródott: „PANNÓNIA! VERGISS DEINE TODTEN NICHT, ALS KLÄGER LEBEN SIE!” (Magyarország! Ne feledd Halottaidat, mint Vádlók élnek ők!)

A névszótárban olvasható szöveget az aradi 13 vértanú nevének kezdőbetűiből állították össze: A: Aulich Lajos; D: Damjanich János és gróf; Dessewffy Arisztid; K: Knézich Károly és eleméri és ittebei Kiss Ernő; L: gróf Leiningen-Westerburg Károly és Lahner György, valamint Lázár Vilmos; N: Nagysándor József; P: lovag Poeltenberg Ernő; S:

Folytatás a következő oldalon >>

Folytatás az előző oldalról

Schweidel János; T: Török Ignác; V: gróf Vécsey Károly.

A végrehajtott ítéletek után babonás jövendölés forgott közszájon Ferenc Józseffel kapcsolatban. Azt tartották, hogy a császár familiájának 13 áldozattal kell bűnhődni az aradi vértanúkért. Aki nem hisz a jóslatokban és az átkokban, azt is bizonyára elgondolkoztatja, hogy mit mért a sors a későbbiekben az uralkodóra és családjára.

1. Ferenc József első gyermeke, Zsófia 1857-ben, alig több mint, 1 éves korában meghalt.

2. Ságornője, Charlotte mexikói császárné 1867 márciusában megőrült.

3. Alig két héttel később Habsburg Matild főhercegnő tűzhálál áldozata lett.

4. Újabb két hétre se telt, és Queretában agyonlőtték Ferenc József öccsét, Miksa császárt.

5. 1889. január 30-án következett be a Mayerlingi tragédia, amikor Rudolf trónörökös lett öngyilkos.

6. 1891-ben a tengereken eltűnt a főhercegi rangjáról lemondott furcsa Habsburg, Nepomuk János Szalvátor, aki az Orth János nevet vette fel.

7. Lovas baleset áldozata lett Vilmos Ferenc Károly főherceg.

8. Vadász balesetben elhalálozott Ferenc József unokatestvére, László főherceg.

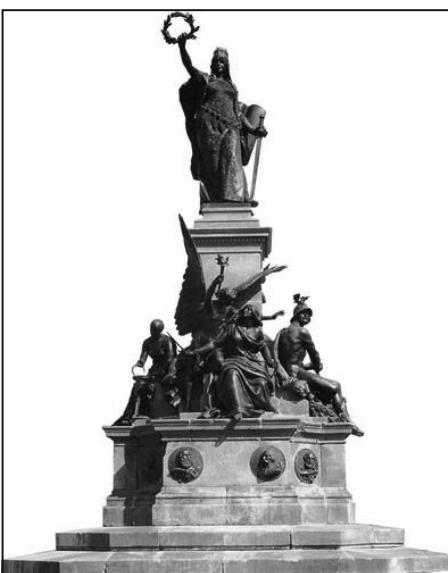
9. Túzvész áldozata lett Zsófia főhercegnő, Ferenc József ságornője.

10. 1898. szeptember 10-én Genfben egy Lucheni nevű anarchista leszúrta Erzsébet királynét.

11. Mérgezésben meghalt a 19 éves Klotild főhercegnő.

12. - 13. Szarajevóban meggyilkolták Ferenc Ferdinánd trónörököst és feleségét, Chotek Zsófiát.

A hiedelem beteljesedett, ez csak porszemnyi igazságszolgáltatás az igazságtalan kivégzések megtorlásáért! Néhány, kevésbé ismert név, akik részei voltak a dicső forradalomnak, és Haynau, a vérszomjas diktátor, velük és végezni akart: **Gáspár András** (magyar) **tábornok** 10 év várfogságra ítélték. Az egyetlen tábornok, aki nem kapott halálos ítéletet. Kegyelmének

Aradi vértanúk szoborcsoport,

Zala György

oka: Ferenc József hajdani lovaglómesstere volt. **Ormai (Auffenberg) Norbert** (cseh) ezredest, 1849. augusztus 22-én, felakasztották, ő a 14. vértanú. **Kazinczy Lajos** (magyar) honvédezredest a 15. aradi vértanúként emlegetik. 1849. október 25-én az aradi vár sáncárkában agyonlőtték. **Lenkey János** (magyar) honvédtábornok a börtönben megtébolyodott. Néhány hónappal később az

Szentjóby Szabó László

aradi kazamatában meghalt. **Kossuth Lajos**, **Perczel Mór**, **Perczel Miklós**, **Szemere Bertalan**, **Andrássy Gyula**, **Táncsics Mihály** és **Nemeskéri-Kiss Miklós** külföldre menekültek. Távol-létkben halálra ítélték és a nevüket az akasztófára kiszögezve tették közszemlére. Aradon, az akasztások helyszínén, 1871-ig, egy szerény kő emlékeztette az embereket a vérengzésre. Ennek a helyére még szerényebb emlékoszlop

állítottak fel. Utóbbi 1874-ig volt felállítva, majd ledöntötték. Az 1881-ben, az újból felállított műkő emlékoszlop nem a megfelelő helyre helyezték. 1890-ben Zala György által készített vértanuk emlékművet 1890. október 6-án leplezték le, de 1919-ben a Román hatóság eltávolította. A bronz emlékmű maradványai jelenleg is láthatók a romos várudvari egyik elkerített részében, szabadéggel alatt, viszont tűrhető, javítható állapotban. 1919-től 1974-ig emlékoszlop nem volt. 1947-ben, a kivégzések 125 éves évfordulójára, felújított új műkő oszlopot emeltek. A csúcsban végződő obeliszkk négy oldalára bevésték, külön-külön oldalakra, a golyó-, és a kötél által kivégzettek neveit. Ma ez az oszlop látható a város határában. Zala György bronz szobrának csúcspontja a koszorút magasba emelő Patróna. Tiszaalpáron, 1926-ban, Alpár község lakossága, az I. Világháborúban elesett hősök emlékére állított emlékművet, melyet Ditródi Siklódi Lőrincz budapesti szobrászművész tervezte és készítette el. Patrona Hungaria néven vált ismertté. Valóban hasonlóság fedezhető fel a két emlékmű főalakja között. A családi ősök iránti tisztelet kötelez, hogy ne feledkezzek meg Szentjóbi Szabó László költőről, akit a Martonvics-féle első köztársasági mozgalomban történő részvételére miatt a Habsburg-uralkodóházhhoz hű és beároló embereknek köszönhetően, letartóztatták, halálra ítélték, majd az ítélet végrehajtása előtt Kufstein várbaötönébe zárták meghatározatlan ideig. A költő már a várbaötönbe történt szállításakor beteg volt, a börtönben szerzett további betegségei következetében, a Kufsteini sziklavár, 7. számú cellájában, 1795. október 6-án, elhunyt. Ebben a börtönben nem volt nehéz késő ósszel, vagy hidegen megbetegedni, mert a közel 80 cm vastag sziklákból épített, hideg kőfalak és padlózat nem ontottak meleget. Fűtésre nem volt alkalom és lehetőség. A raboknak a fogvatartásukért, az élelemmel történő ellátásukért, a mosatásért, a tiszta ruháért, stb. fizetni kellett. Dicsőség légyen a hősöknek és emléküknek!

Szentjóby Szabó Andor

KÖZÉLET

„Nyaralás”

Forró, tikkasztó az idei nyár. A gyerekek nagyobb túróképességgel viselik és várva várják a nyaralást, sok élményt, kalandot. Szomszéd településen tartózkodva láttam: középkorú házaspár építkezik, meg-megakadva: vagy az idő, vagy a pénz fogyott el... esetleg mindenki. A legforróbb napok egyikén hangos férfihangra figyeltem fel: „Te bunkó! Te hülye állat, figyeljél! Hány-szor mondjam még el, hogy csináljad! Belléd rúgjak!?” Mondta, ordította tovább is, de elmenekült a hallótávolságból a ház mélyébe. Rosszkedvem lett, bár nem tudom mi történt, Nem láttam a résztvevőket sem, mégis... Másnap váratlanul újból felcsattant a hang: „Szétrúgom a fejet! Mozogjál! Mit képzelsz, te senkaházi!?” – fordultam el, ne is halljam..., akkor láttam meg a félmeztelen vékonydongájú, amolyan „városi” kamasz fiút. Elkeseredetten törölgette homlokát kézfejével, perzsélo hőségen állt a betonkeverő mellett. Hallan, panaszosan mondta a házból kilépő tulajdonosnőnek: „Mért csinálja ezt velem, mi baja velem? Láttad te is, ő rúgta fel szándékban a vődör betont ... nem bírom már... a hőséget sem, semmit sem, gyalog indulok, így, ahogy vagyok...” Észrevettek: a tulajdonosnő betuszkolta a házba, ennyi szégyenérzet még volt benne. Egész este émelygett a gyomrom a felháborodástól: ezt a házaspárt rendes, igyekvő embereknek ismerik. Én most alig bírtam magammal, hogy ne szóljak közbe, hogy valahogyan védmembe vehessem ezt a gyereket, akivel így beszél az a férfi. Mélyen belém ívődött ez a felkavaró élmény: így nyaraltatják ezt a fiúcskát? Mégis, mi épül bele ebbe a házba?! Ez nem lehet igazi otthon sosem. Csak egy ház...

Gyereknevelés?

Hétvégenként évszaktól függetlenül ismerősként csattan a durva női hang: „lepofozlak, te istenverése! Várjál csak ezért is kapsz! Megemlegeted, hogy megszüledd!” Egy időben hangzik fel a fájdalmas, mélyről feltörő, vékonyka hangú gyereksírás. „Fogad be! Na, várjál ezért is megkapod!” Válaszul halkul a könyörgőre fogott szívet tépő zokogás. Feltűnnék, az úton, mint minden: kerékpárral. Jól megtermett fiatalasszony, szép, törékeny kicsi lányával: folyamatos az átkozódás. „Miért is szüledd meg, rohadtál volna meg...” és a folyamatos félig, félelemből viszszanyeldekelte sírás... az út mentén lassan elhalkulnak a hangok. Bennem annál inkább feldüböög a tehetsélesség erejével. Vége van a napomnak ezektől a hangoktól, hasítják érzékeim tűróképességét: hol van az ÉDESANYA?! Mert a kislányt látom..., és hallom azt a nönemű lényt is, sajnos. Vajon sosem tudja meg, mit, hogyan tesz tönkre életre szólónan ebben az érzékeny, állandóan feltépett sebű kis lélekben? Mi lehet az a szörnyűséges bűn, van-e egyáltalán, ami ért ilyen szavakat kaphat egy kisgyerek? Utcán?! Akkor, mi van otthon vajon? Nem ér el szív szaggató zokogása a szidalmazó lelkéig? Bizony: nagy különbség van szülőanya és édesanya között. Úgy hajtanám az időt: nőjön hamar meg ez a kislány, talán az idő megmenti attól, akit nem választhatott meg: ki is hozza őt a világra.

Idősek világnapja október 1-jén

Az ENSZ először 1991-ben rendezte meg először az *idősek világnapját*, azóta minden év október 1-én megemlékezünk a Föld mintegy hatszázhosszú lakosáról. A demográfiai adatok szerint jelenleg a Földön körülbelül hatszázhosszú lakosságot tehető az idősek száma, az elkövetkező húsz évben pedig számuk megkétszereződik. A jóléti társadalomban régóta problémát okoz a születések számának csökkenése, ezzel együtt pedig a lakosság előregedése. Azokban az országokban, ahol a túlnépesedés okoz gondot, várhatóan a születések száma ugyancsak csökkeni fog, és negatív népszaporulat alakulhat ki. Az ENSZ Közgyűlésének határozata alapján először 1991-ben rendezték meg az idősek világnapját, 1999-ben pedig hasonló elnevezésű éves rendezvénysorozatot tartottak. Az intézkedés célja, hogy középpontba helyezzék a méltóságteljes öregkort, valamint az idősek vissza-integrálják a gazdaságba. Európában az aktív munkaerő csökkenése miatt egyre

nagyobb hangsúlyt kap az idősek foglalkoztatása, ezzel is pótolva a munkaerőhiányt valamint segítve a teljes értékű élet fenntartását. A 2001-es népszámlálási adatok szerint ma Magyarországon minden ötödik ember időskorúnak számít, vagyis már töltötté a hatvanadik életévet. Területi elosztásban Budapesten illetve a kistelepüléseken élnek a legtöbben, a nemek közötti arány pedig igen egyenletes: az idősek 61%-a nő. Az előző népszámláláshoz képest jelentősen csökken a többgenerációs családok száma, az idős emberek többsége egyedül vagy másik időssel él együtt. Az öregedő magyar társadalom új kihívásokat teremt a szociális ellátás és a foglalkoztatás területén. A rugalmas munkavégzés hiánya ebben az esetben is megnehezíti az elhelyezkedést. Magyarországon jellemzően a diplomás és az érettségizett idősek nem esnek ki a munkaerőpiacról, a kevésbé iskolázottak esélyei rosszabbak ebből a szempontból.

Internetes gyűjtés alapján...

Október 1-je a Zene Világnapja

1975-ben Yehudi Menuhin kezdeményezése nyomán született Zene Világnapja. Azóta október 1-jén egy kicsit minden a zene emberformáló, élményt adó esztétikai szerepéiről is emlékezünk. A világhírű hegedűművész az alábbi szavakkal indította útjára kezdeményezését: „Örülök, ha nemcsak koncerteken, rádióműsorokban szólalnának meg régi és főként mai művek, hanem spontán megnyilvánulásként utcákon és tereken is muzsikálnának énekesek, körusok, jazz-zenészek és a komolyzene legjelentősebb előadói.” 2009-ben a Zene Világnapjának jelmondata: **Hallgass át!** Ez a jelmondat arra kívánja felhívni a figyelmet, hogy zenei stílusok közt magasodó falakat néha érdemes egy kicsit ledönten, és rábírni mindenkit, hogy akár csak egy napra is, de hallgasson bele olyan zenékbe, melyeket máskor elkerül. Idén ünnepeljük a világhírű és Magyarországhoz is sok szállal kötődő zeneszerző, Joseph Haydn halálának 200. évfordulóját is.

SZERESD A TESTVÉRED!

című zenés elődás
gyermeknek és felnőtteknek.

HALÁSZ JUDIT

Zene kar:

Földő Sándor
Anti Tamás
Bartha Tibor
Móricz Mihály

**2009. október 17-én
14 órakor**

Alberti Evangéliikus Iskola Tornatermében
Albertirs, Pesti út 106.

Jegyek elővételben is váltethatók:
Revuczky Csempeboltban Pesti út 87.
Érdeklődni: 06-30/537-7628, 53/342-400

Mühlhauser Fábiánné

„Adj vért és ments meg három életet!”

**A LEGKÖZELEBBI VÉRADÁS VÁROSUNKBAN 2009. OKTÓBER 27-ÉN (KEDDEN)
14 ÓRÁTÓL 16 ÓRÁIG LESZ A MÓRA FERENC MŰVELŐDÉSI HÁZBAN.
SEGÍTSEN ÖN IS!**

A Magyar Vöröskereszt 1939 óta vesz részt a térítésmentes véradás szervezésében. A biztonságos hazai vérellátáshoz évente 500.000 egység vérre van szükség. Ehhez évente közel félmillió önkéntes embertársunk véradományát, önzetlen segítségét várják beteg embertársaink. Az elmúlt évben (2008.) több mint 11.000 véradó eseményen 444.370 véradó jelent meg, hogy segítsen beteg embertársain. A véradás az a segítségnyújtás, amikor önkéntesen, saját vérünkiből csekély mennyiséget más személy számára felajánlunk úgy, hogy az alkalmas legyen a beteg gyógyítására. Véradó lehet mindenki, aki egészséges, betöltötte a 18. életévét, de még nincs 65 éves, és testsúlya meghaladja az 50 kg-ot. Nők évente háromszor, férfiak évente ötször adhatnak vért. Két véradás között minimum 56 napnak kell eltölne. A vér-

adás alkalmával steril vérvételi zsákba, egyszer használatos tű segítségével 4,5 dl teljes vért vesznek le, és egy keveset a vizsgálathoz, mintacsövekbe. A véradás 30-45 percet vesz igénybe, adatfelvétellel és kivizsgálással együtt. Fontos a véradás előtti folyadékfogyasztás, mely segít a véradás alkalmával levett plazma pótlásában, és ha megfelelő mennyiségi folyadék van a szervezetben, az erek teltebbek, a véna jobban látható, gyorsabb a vérvétel. A vér sejteket (vörös és fehér-vérsejt, vérlemezkék) és plazmát tartalmaz, mely a vér folyékony része. A levett vérből vörösvérsejt-koncentrátum, plazmakészítmények és vérlemezke-koncentrátum készül, így egy egység teljes vér 3 beteg életén segíthet. A véradás után a mintacsövekbe levett vért minden alkalommal kivizsgálják, függetlenül attól, hogy a véradó hányszor adott vért.

A kötelező tesztek a HIV, Hepatitis-B, Hepatitis-C, szifilisz kimutatás, és a vér-csoport meghatározása.

A véradás menete:

1. Ön megadja személyi adatait a nyilvántartáshoz, kitölt egy kérdőívet egészségügyi állapotáról. Az adatfelvételhez a személyi igazolványra és a TAJ kártyára feltétlenül szükség van.

2. Külföldi állampolgár esetén útlevél és magyar TAJ kártya szükséges.

3. Elfogyaszt egy-két pohár teát, hogy a leadandó folyadékot előre pótolja szervezetében.

4. Laboratóriumi és orvosi kivizsgálás következik.

5. Kényelmesen elhelyezkedik a vérvételi ágyon. A steril vérvételi zsákba 5 perc alatt levezik a vért. Még 5 perc pihenő!

(Információk: www.veradas.hu)

„Együtt egy biztonságosabb jövőért”

Tisztelt Lakótársam!

Ezúton szeretném tájékoztatni Önt arról, hogy **2009. október hónapjától kezdve egy éven át, azaz 2010. augusztus 31-ig az „Együtt egy biztonságosabb jövőért” program keretében Magyar Vöröskereszt villamos-energia költségtámogatást nyújt a rászoruló családok részére.**

A támogatásra pályázni kell, a benyújtott pályázatok alapján Bíráló Bizottság dönti el, hogy ki és mennyi támogatásban részesülhet.

A program keretében az alábbi kategóriák valamelyikébe tartozó, szociálisan hátrányos helyzetben lévő, legrászorultabb családok részesülhetnek **egyszeri támogatásban**:

1.) védendő és védelemre jogosító tulajdonsgággal rendelkező villamos-energia fogyasztó, aki vagy akinek a háztartásában élő személy:

- időskorúak járadékában részesül
- aktív korúak ellátására jogosult
- lakásfenntartási támogatásban részesül
- ápolási díjban részesül
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül
- otthonteremtési támogatásban részesült, a támogatás megállapításától számított 3 éven keresztül
- nevelőszülő, hivatásos nevelőszülő, aki saját háztartásában neveli a gondozásába helyezett gyermeket
- 2.) fogyatékos fogyasztó, aki fogyatékkossági támogatásban**

vagy vakok személyi járadékában részesül, továbbá az a személy, aki vagy aki után szülője vagy eltartója **magasabb összegű családi pótlékban** részesül

3.) a villamos energiaszolgáltatásból 2009 április 16-a előtt kikapcsoltak és háztartásukban az egy főre jutó átlagos havi jövedelem **2008-ban nem haladta meg az 57.000 Ft-ot.**

4.) a szolgáltatásból való kikapcsolás feltételei 2009. április 16-án fennálltak és háztartásukban az egy főre eső átlagos havi nettó **jövedelem 2008-ban nem haladta meg az 57.000 Ft-ot.**

A támogatás **természetbeni juttatás**, amit a hátrányos helyzetben élő, e pályázaton nyertes család kap meg **kiegyenlített számla formájában**.

A még nem kikapcsolt és hátralékkal sem rendelkező, de **nagyon nehéz anyagi körülmények** között élő védendő fogyasztók kategóriába eső családok is kaphatnak támogatást.

A támogatás **maximális mértéke 150.000 Ft**, családonként, amelybe beleértendő a visszakapcsolással kapcsolatos költség is.

A nyomtatványok beszerzésében és kitöltésében a Családsegítő Központ, Dózsa Gy. u. 23. (volt Dobórendelő) szám alatti irodájában segít Önnel Tenkely Béláné és Siposné Györe Zsuzsanna hétfőn 9 – 16 óra között, szerdán 12-16 óra között, csütörtökön 8-12 óra között.

Kérem, hogy a jogosultságát igazoló papírjait hozza magával!
Siposné Györe Zsuzsanna
intézményvezető

KÖZÉLET

VÉLEMÉNY A KÖZMEGHALLGATÁSRÓL

Csekély érdeklődés kísérte – talán éppen ezért még kis zavarodottság is észlelhető volt a helyszínen – a szeptember 17.-ei közmeghallgatással egybekötött képviselő-testületi ülést, és nem akadt egyetlen illetékes sem, aki magyarázatot adott volna arra, hogy miért maradt el a közmeghallgatás időpontjának közzététele. A közmeghallgatás ezért kis híján érdektelensége fulladt. Pedig a közmeghallgatásnak általában mindenig van kézzel fogható haszna. Az ésszerű lakossági felvetéseket, ötleteket a testület felhasználhatja, terveibe beépítheti. Ugyanakkor a közmeghallgatáson a képviselők közvetlenül – élesben – kaphatnak visszajelzést a lakosságtól az eddig végzett munkájukról, de megismerhetik a körzetükben élő emberek problémáit is. Mindezek ellenére

a képviselők többsége szó nélkül túllépett a történteken. Megjegyzem ez a mostani, furcsára sikeredett „közmeghallgatás” még is tartogatott némi csemegét az érdeklődőknek. A kitapintható feszültséget oldotta és láthatóan üdítően hatott a jelenlővőre Dr. Janik Zoltánnak – ezúttal magánemberként – feltett másfél tucat közérdekű kérdéssorozata. A részint már eddig megismert felvetésein túl több új kérdéssel is „megkínálta” a testületet, illetve az illetékes szakembereket. Látszólag nem kis meglepetést és kínos pillanatokat okozva az illetékeseknek néhányszor sikerült „síkos területre is betévedni” a kérdezőnek. S mint az várható volt: a válaszadók majd mindegyike igyekezett elkerülni a forró kását, vagy csak ebben úgy tettek, mintha „nem értenék” a

közérdekű felvetéseket. Így aztán az évek óta közismert felvetések nagy többségére elfogadható válasz már megint nem érkezett. Talán majd legközelebb. Mindemellett még egy említést érdemlő furcsaság is megesett. Történetesen: egy területi érintettsége miatt válaszoló képviselő, előbb a szemöldökét enyhén összevonta, majd finoman megfedte a territóriumára (hatásterületére) hívatalnak odatévedt hozzászólót.

Végezetül, hogy miért is nem volt hiába való a szerény érdeklődés mellett lezajlott közmeghallgatáson részt venni? Mikor e sorok íródnak (szeptember 19-én szombaton) ismereteim szerint elkezdődött – talán éppen Dr. Janik Zoltán felvetésének is köszönhetően – a városközpontban lévő gödör feltöltése.

Buzás Edit

FELHÍVÁS HÓELTAKARÍTÁSI MUNKÁKRA

Albertirsza Város Polgármesteri Hivatala pályázatot hirdet Albertirsza település kül- és belterületén elvégzendő HÓELTAKARÍTÁSI MUNKÁLATOKRA a 2009-2010-es szezonra! A pályázatnak tartalmaznia kell a pályázó adatait, a rendelkezésre álló gépek adatait, továbbá a vállalási díjat Ft+ÁFA/munkaórában! A pályázat leadási határideje: 2009. október 26. 10.00 óra. Helye: Albertirsza Város Polgármesteri Hivatala, Kukucska Jánosné pénzügyi irodavezetőnél. A pályázatot egy példányban, zárt borítékban kérjük leadni.

Polgármesteri Hivatal

KÖZLEMÉNY

A 2008-ban elfogadott (1338/2008/EK számú) egészségügyi statisztikai rendelet előírásainak megfelelően az Európai Unió tagállamaiban Európai lakossági egészség-felmérésre (ELEF) kerül sor. Magyarországon az adatgyűjtést a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) hajtja végre, az Egészségügyi Minisztérium támogatásával. Az adatfelvétel fő célja a lakosság egészségi állapotának, életmódjának és az egészségügyi szolgáltatásokkal való elégedettségének megismerése. Ezek az információk – az uniós adatigények kielégítése mellett – hozzájárulhatnak a szükséges egészségpolitikai intézkedések meghozatalához és az egészségügyi ellátórendszer minőségének javításához. Magyarországon az ELEF 449 településen, a 15 éves és idősebb, magánháztartásokban élő lakosság körében, 7000 fő megkérdezésével zajlik

**2009. szeptember 15 –
október 30. között.**

A sorszámozott igazolvánnyal rendelkező kérdezőbiztosok a fenti időszakban keresik fel a véletlen mintavétellel kiválasztott személyeket, és kérdőívet töltenek ki az egészségi állapotukról, életmórukról, az egészséget befolyásoló egyéb tényezőkről, illetve az egészségügyi ellátórendszerrel kapcsolatos véleményükkel. Az ELEF válaszadónak egy kisebb csoportján az Országos Élelmezés- és Táplálkozástudományi Intézet (OÉTI), mint az ÁNTSZ országos intézete, felmérést

végéz az Egészségügyi Minisztérium támogatásával. Az Országos Táplálkozás és Tápláltsági Állapot Vizsgálat (OTÁP2009) Magyarországon egyedülálló módon országos reprezentatív mintán, mérésekre alapozva határozza meg a túlsúly, az alultápláltság és a hasi elhízás előfordulását. A vizsgálatra az ország 120 településén kerül sor a 18. életévüket betöltött felnőttek körében 2009. szeptember 15. és november 30. között. A vizsgálat 2 részből áll: táplálkozási napló kitöltése, valamint igazolvánnyal rendelkező egészségügyi személyzet által végzett testsúly, testmagasság és derékkörfogat mérések. Ezek alapján összefüggést keresünk a táplálkozási szokások, a tápláltsági állapot és egyes betegségek között. Az adatok birtokában tudományosan megalapozott, a lakosság egészségének javítását célzó, hatékony intézkedések válnak lehetővé.

A felmérés során gyűjtött adatokat a KSH és az OÉTI az adatvédelmi törvény és a statisztikai törvény előírásainak szigorú betartásával kezeli, csak statisztikai célra használja fel, név és cím nélkül, az egyéni azonosítást kizárá módon. A felmérés megkezdése előtt a mintába bekerült személyeknek tájékoztató levelet küldünk. A kérdőív kitöltését követően minden válaszadó ajándékot kap, továbbá részt vehet nyereménysorsolásokon is.

Központi Statisztikai Hivatal;
Országos Élelmezés- és
Táplálkozástudományi Intézet

SZÁNTÓ JÓZSEFNÉ (1926 – 2009)

Megint eltávozott közölünk egy olyan ember, aki után lenyomat marad sokunk lelkében, és a helyi közélet egészében is. Szántó Józsefné, Demkovics Margit néven, 1926. július 30-án született, Irsán. A helybéli polgári elvégzése után Budapestre, a Huba utcában lévő Salvátorba járt (mely kereskedelmi szakközépiskola volt), s itt érettségizett. 1948 júniusában házasságot kötött Szántó Józseffel. Ágnes lánya 1949-ben, Sándor fia pedig 1956-ban született. A Homokrésszen – az ottani iskolában – eltöltött évtized igazán embert próbáló, mai szemmel tán keservesnek mondható volt. Ám Mancika néni, Jóska bácsi és a két gyermek számára egyaránt boldog emlékeket adott. A sívó homokban tolta – esetenként harminckilónyi – rakkomány (a család élelme, egyéb közszükséges cikkek az irsai boltokból, piacról) alatt megbokrosodó bicikli, a tantermek saját kezű takarítása és fűtése, mind-mind napi élmény volt a házaspár számára. De természetesen számított az is, hogy akad olyan

kisdiák, aki naponta tizennyolc kilométert gyalogol az iskolába, s haza. Na meg magától értetődött, hogy a „tanítóné” minden tanévben betanított a nebulóknak egy-egy színdarabot, s azt a „tanító úr” maga rendezte. Csakúgy, mint az előadást követő bált, aminek végeztével, még a felhevült ifjakat is szét kell választani. Így éltek, s világítottak „lámpásként” a tanyavilág sajátos hangulatú biro-

dalmában. 1962 nyarán a család viszszaköltözött a faluba, s Mancika néni a könyvtárban kapott állást. Az intézménynek – 1970-től, az 1982-ben történt nyugdíjazásáig – vezetője volt. Munkáját egyértelműen minősíti, hogy ez idő alatt két alkalommal is megkapták a „kvízló könyvtár” címet. Magam diákként két dologra emlékszem elsősorban ebből az időből. Az egyik az a már-már templomi áhítatú csend és nyugalom, ami az albertirsai könyvtárat jellemezte. A másik a halk szavú, mégis magabiztos segítségnyújtás, amelyet egy-egy kérésünk teljesítése kapcsán, olvasóként megtapasztalhattunk. Mancika néni alkotó ember volt, ma úgy mondanánk: kreatív. Ugyanakkor, a háttérből nagyszerűen segítette Jóska bácsit, aki a pedagógus pálya kihívásain túl, helytörténészkként pótoltatatlant alkotott Albertirsán. E kettős szerepben helytállva hagyhatott úgy nyomot maga után, hogy jó néhányan méltán emlékezünk rá sokáig. Nyugodjon békében.

Fazekas László

A méregtelenítés enyhíti az izületi gyulladást

A porcleválás, izületi kopás, eldeformálódás vagy a meszesedés okáról csak a szakorvos tud pontos diagnózist adni. Van, amikor a sebészkes segíthet. Kevés orvos veszi figyelembe a táplálkozás és a speciális mozgások nagy jelentőségét. A rossz táplálkozás hamar megváltoztatja az izületek kémiai összetételét, mert merevebb, rossz kopástűrő anyaggá alakítja porcainkat. A méreganyagok kifejezetten serkentik e kedvezőtlen folyamatakat, mert gyorsan lerakódnak itt, de az izületeket olajozó, védő nedvakra is hat mindez, elromlanak, a mennyiségiük is csökken, így gyorsabban kopik, meszesedik, töri

a porc. Magam is tapasztaltam a leírtakkal kapcsolatban, hogy nagyon fontos szerepe van a mozgásnak és a táplálkozásnak az izületi gyulladásra. Nyáron egy hetet töltöttem egy egészséges életmódtáborban, ahol rengeteg gyümölcsöt, dinnyét, almát, szilvát, őszirómai és sárgabarackot fogyasztottam. Ezen kívül dió, mogyoró, mandula, mazsola, kesudió is szerepelt az étrendben. Húst viszont egyáltalán nem ettünk. Reggel kiadós tornával kezdtünk, ahol külön figyeltek a nyugdíjasokra is. Egy hét után már éreztem az izületeimre gyakorolt pozitív hatását a terápiának. Az elkopott sajnos nem lehet vissza-

építeni, ez már örökre elveszett, de a folyamat megállítható, a kopás lassítható. Ajánlott a rendszeres kollagén tartalmú ételeket fogyasttaní, valamint mák-, homoktövis-, csipkebogyómag-olajat. A jó méregtelenítés mindenkorban csökkenti az izületi fájdalmakat is. A felnőttek nagy részénél kevés a csigolyaporc – folyadék. Ennek pótlására jó az egy hónapos intenzív B-vitamin-injekciókúrát nagy dózisú homoktövis mag-olajjal és májtisztító teával alkalmazni. Ettől akár centineket nőhet a testmagasság, és megerősödik, regenerálódik a porc.

Koska – Palotay Mária

KÖZÉLET

VÁROS NAP

2009. szeptember 4-5.

Idén a hagyományuktól eltérően egy kicsit másként, egy hard rock fesztivállal vette kezdetét a szokásos városnapi rendezvényt a Művelődési Házban. A közel 5 órás élő zenei koncerten fellépett a Shield, a Suprl!se, a Creature és a Neverland együttes is.

Az ünnepségsorozat másnap, szeptember 5-én 10³⁰-kor a Hunyadi úti Zsinagóga épületénél folytatódott, ahol az épület fennállásának 200. évfordulója alkalmából egy emléktáblát avattak fel a város vezetői és a meghívott vendégek. A rendezvényen Major Judit alpolgármester idézte fel a helyi zsidó hitközség életének legérdekesebb momentumait és az épület történetét. Mint az előadásából megtudhattuk, az izraelita hitközség már a XVII.

században is fennállott Irsán. Fényes Elek Magyarország Geográfiai szótárában mutatja be a XVIII. századi zsidóság elhelyezkedését. Ezen adatok szerint, míg Albertin elhanyagolható volt az izraelita vallásúak száma, addig Irsán 1784-ben 420 főt tartottak számon. Nagyobb számú betelepülésükre A XIX-XX. század fordulóján került sor, amikor is a többségében kereskedő, iparos zsidóság talált itt igazi otthonra. Megtelepedésükkel és a közéleg közeletébe történt beilleszkedésük

nyomán Irsa a környező falvak kereskedelmi központjává vált. Miután a hitük gyakorlásához egyre inkább szükségessé vált egy méltó imaház felépítése. Először csak egy kisebb imaházat építettek, majd ennek a helyén, Szántó József kutatásai alapján, 1809-ben az izraelita vallás követelményeinek megfelelően építették fel a klasszicista stílusú késő barokk zsinagógát. A Magyarországi Zsinagógák című könyvben szereplő adatok szerint csak 1820-ban készült el a ma is álló zsinagóga épülete. A Zsinagóga a telek belsőfelén épült fel a vallási előírásoknak megfelelő tájolással. Kül-

ső befoglaló mérete 11,6x24,75 méter, parkánya 8 méterrel emelkedik az udvar szintje fölét. Építészetileg klasszicizáló, barokk épület, amelynek a falsávok csak díszítésként szolgáltak. A belsőben a havedereket tartó 80x120 cm-es pillérek erőteljesen kiugranak. A női karzat szűk lépcsőházon keresztül közelíthető meg, az előtér és a téli imaszoba fölötte területet foglalja el, a belső tér nyugati szakasza fölött is benyúlva. Padozatát három faoszlop támasztja alá, mellvédje is tömördeszkákkal készült, amelyre áttört, rácsos magasítást helyeztek. A teret cseh süvegboltozat fedi. Az albertirsai zsinagóga jellegében szinte teljes egészében meggyezik építészetileg és korban is az apostagi zsinagógával. Az utóbbi, amely 1822-ben épült, már helyreállították. Az irsai épületben, amelyet hosszú időn keresztül raktárként használtak, és emiatt állaga jelentősen leromlott, egyelőre csak a tetőzetet tudta felújítatni a település önkormányzata. 2006 februárjára arról döntött a Magyar Állam, hogy a korábban a Zsidó hitközség által épített, majd hosszú időn keresztül raktárépületként használ műemlék épületet ingyenesen Albertirsának adományozza, azzal a feltételel, hogy azt a város, az épület műemlék jellegét figyelembe véve helyreállítja, és ehhez megfelelő funkcióban üzemelteti majd. Mivel a

zsidó hitközség arra hivatkozva, hogy a településen már nem található működő zsidó felekezet, lemondott az ingatlanról, így a város a saját céljaira használhatja az épületet. Bár elképzések vannak, kellő

forrás hiányában még nem tudta a város megfelelően helyreállítani az épületet. A 2009. szeptember 5-én felavatott emléktábla talán jó mementója lesz annak, hogy milyen fontos feladat áll még a várost irányító politikusok előtt. Az itt élő zsidó hitközség több kiválóságot is adott a városnak, és az országnak. Itt született például 1835-ben Politzer Ádám a bécsi egyetem később világhírűvé vált fülész professzora, és itt tevékenykedett Büchler Zsigmond főrabbi is 1860 és 1941 között, aki kutatómunkájával vált igazán meghatározó személyiséggé. (Róla és az általa talált római kori köről a lap hasábjain még olvashatnak Major János írásában.)

A program 11 órakor az Ybl kápolna szentelésének 150. évfordulója alkalmából ünnepi szentmisével folytatódott, melyet Dr. Beer Miklós váci megyés püspök celebrált. A kápolnát a Szapáry család Ybl Miklóssal építette 1860-ban –

Folytatás a következő oldalon >>

Folytatás az előző oldalról

romantikus stílusban – az alberti katolikus temetőben Almásy Rozália emlékére. A második világháború óta ravatalozónak használják. Rozália, Almásy Jánosnak, Alberti XIX. századi földesurának volt a lánya, aki férjhez ment gróf Szapáry Ferenc-hez. A kápolna téglából épült, a fontosabb elemeit terméskőből faragták. Rendkívül értékes a homlokzat hélices kőportálja. A kápolna kettős tölgyfa ajtaján leveles, romantikus csillagok vannak, és az ajtoszárnyak mélyített betétekkel ékesek. A homlokzaton terrakotta fonatok vannak és két kisebb medálion, sokszögletekből kerubfejek néznek ki. A kapuzat fölött kettős

Fotó: Molyovszki Mária

címer van, az Almásyaké és a Szapáryaké összefogja őket a kilencágú grófi korona. A kápolna belseje három részre tagolt, a középső keresztboltíves. Az oltáron fehér márványkereszt emelkedik, s a szentélyből félköríves ajtók nyílnak a sekrestye és az altemplomba. Padozata fehér márványkocka. Az altemplom egy helyiségből áll, s a szarkofágokat két oldalon falazták be. A kápolnát 1859. szeptember 4-én Peidler Antal váci megyéspüspök szentelte fel. Ez a hely azóta is, hangsúlyozta Dr.

Beer Miklós, a reménység szimbóruma. A ceremónia kezdetekor Galántay György az Ybl Kápolna Kuratóriumának elnöke köszöntötte a váci megyés püspököt, aki egy szentmisét követően leplezte és megáldotta az épület falán elhelyezett új emléktáblát. Az ünnepség végén Fazekas László polgármester átvette

Pest Megye Millenniumi zászlaját is. A zászlót Szabó István, Pest Megye Közgyűlésének alelnöke adta át. Délután a rendezvény az Erzsébet téren folytatódott.

14⁰⁰-tól A fizika csodái – interaktív szabadteri kiállítást élvezhették gyerekek és felnőttek egyaránt, majd 17⁰⁰ órától a Roma Hagymányőrző Tánccsoport bemutatója következett. Őket 18³⁰-tól Ír Kocsmá Showval váltotta a ConFusion ír

Fotó: Molyovszki Mária

tánccsoport, majd 19⁰⁰-tól a Firkin zenekar koncertje. A hagyományos Tűzijáték 21⁰⁰ órakor vette kezdetét, amely után a Back II Black adott egy hangulatos előkoncertet. A programot Koktélez Show, majd Retro Disco zárta. (S.L.)

Fotó: Molyovszki Mária

Fotó: Molyovszki Mária

Fotó: Molyovszki Mária

KÖZÉLET

FELMENTETTE A PÜSPÖK AZ ALBERTI EVANGÉLIKUS GYÜLEKEZET LELKÉSZÉT

Szmolár Attila, 550 ezer forinttal 10 hónap késéssel számolt el

Több nagyobb kereskedelmi televízió is beszámolt arról szeptember második felében, hogy Szmolár Attilát, az alberti evangélikus gyülekezet lelkészét a püspök úr rendelkezési állományba vonta, miután bebizonysodott az a gyanú, hogy 550 ezer forinttal nem tudott elszámolni a gyülekezet részére egy telekeladás után. A történetkről Farkas Lászlóval az alberti evangélikus gyülekezet felügyelőjével beszélgettem.

Farkas László az alberti evangélikus gyülekezet felügyelője: A történet talán oda nyúlik vissza, hogy a lelkész indult a legutóbbi időközi választáson, amit nagy fölénnyel megnyert. Ennek a győzelemnek az eredményét megünnepelte a Szeretet Otthonban, ami több emberben visszásságot szült. Így névtelen levelekkel kezdték ostromolni a világi vezetést, az ÁNTSZ-nél, a munkaügyi hatóságnál is feljelentést tettek az ügyben, emellett az egyházi vezetéshez is küldtek névtelen leveleket. Ezt azért hangsúlyozom, mert a levelek mocskolódóak, aljasak és rágalmaszóak voltak. Nem igaz, hogy a lelkész úr részegen dorbázolt, és nem hagyta a lakókat pihenni. Ezek többsége valószínűleg azoktól a sértett dolgozóktól származott, akiket néhány hónappal korábban az intézményből elbocsátottak. Az biztos, hogy egy problémára ráirányították a figyelmet. Ezek után az egyházi vezetés úgy látta, hogy az itteni állapotok mégiscsak tükröznek valamit, ezért meg kell győződniük arról, hogy valójában mi is a helyzet Albertin. Mivel az evangélikus hierarchia teljes függetlenséget, autonómiát biztosít a gyülekezetnek – de a püspök ellenőrzési joggal bír –, ezért az egyházmegye elrendelt egy teljes körű Számvevőszéki vizsgálatot az alberti gyülekeztnél (amelyhez csatlakozott a püspök Úr által kirendelt független szakértő is). Ez egy nagyon nagy gyülekezet, 194 gyerek jár az iskolánkba, 106 óvodásunk van, és 62 gondozottat látunk el a Szeretet Otthonban, a nap-

pali napközi otthonban pedig újabb 40 emberről gondoskodunk. Polyamatos beruházások vannak, karbantartások, azaz óhatatlanul nagyon sok pénz fordul meg a gazdálkodásunkban. Itt történtek szabálytalanságok, aminek az egyházmegye utána akart nézni. A Szeretet Otthon lakói közül nagyon sokan hálásak az ottani magas szintű gondoskodásért, ezért haláluk után kisebb nagyobb ingatlanokat hagynak a Szeretet Otthonra vagy a gyülekezetre. Egy ilyet adott el a lelkész 550 000

forintért, és ennek az ellenértékét nem fizette be a pénztárba. Amikor ezt megtudtuk, számon kértük a tiszteletlendő úron a történeteket, aki arra hivatkozott, hogy egy a Szeretet Otthon tulajdonában lévő gépkocsi összetört, és annak az anyagköltségére fizette ki ezt az összeget. A javítást végző szakember ezt elsőre nem, csak később ismerte el. Ráadásul az autó összetörés és az ingatlan eladása között eltelt körülbelül 40 nap, és az autó javítása és az ingatlan eladása között kb. 6 hónap. A presbitérium elé vittük az ügyet, a tények feltárása után Szmolár Attila tiszteletlendő úr utólagosan az 550 ezer forintot befizette, így keletkezett két dokumentum, az egyik 2008. szeptember 17-én az ingatlan eladásáról szóló,

egy másik pedig 2009. július 31-én a pénz befizetéséről. Kvázi így elismerte azt a tényt, hogy az összeget nem fizette be. Mi felkértük a püspök urat, hogy ezen dokumentumok alapján indítson el egy fegyelmi eljárást. A presbitériumi szavazáson a megjelent 25 főből 19-en az eljárás megindítása mellett szavaztak, 2-en érvénytelen szavazatot adtak le, 4-en pedig nemmel szavaztak. Így közel 80%-os támogatottság mellett indult meg a fegyelmi eljárás, melynek az eredményeként első lépében a lelkész felfüggesztétek, azaz a településen maradhatott, fizetést is kapott, de igét nem hirdethetett és szer-tartásokat sem vezethetett, és persze az intézményeket sem felügyelhette. A fegyelmi eljárást után a fegyelmi tanács, amely a püspökből, a kerületi ügyész-ből és a kerületi felügyelőből állt, a bemutatott dokumentumok alapján bizonyítottnak láta, hogy a lelkész, a neki férőtt törvénytelenséget elkövette, ezt az egyházi törvények szerint az egyébként 7-es fokozatú skálán 6-os szintűnek értékelte, ami miatt rendelkezési állományba helyezték, ez azt jelenti, hogy az alberti állása szeptember 16-val megszűnt.

Most ki az, aki ezeket a feladatokat ellátja a gyülekezettel?

Farkas László az alberti evangélikus gyülekezet felügyelője: Hálá Istennek a gyülekezetünk, mivel nagy gyülekezet, két lelkésszel rendelkezik. Van egy másodlelkészünk, Túri Krisztina, akit a püspök ideiglenesen kinevezett parókus lelkésznek, amíg a kérdésben a gyülekezet véglegesen nem rendelkezik. Így a gyülekezet nem maradt egyedül, a feladatokat a megbízott lelkész nagyszerűen ellátta. Igaz ez a közösségen belül azért elég nagy felfordulást okozott, mind a mai napig vannak olyanok, aki minden nem akarják elfogadni. Az intézményekben a bonyodalmak ellenére a rendkívül felkészült, jó vezetőknek és munkatársainak köszönhetően ki-egyensúlyozott munka folyik, mind az

iskolában, mind az óvodában a tanítás és a nevelés tekintetében is. A Szeretet Otthonban a vizsgálat pénzügyi szabálytalanságokat állapított meg, amelynek következtében az intézmény vezetőt leváltottuk. Amennyiben az itt felmerült pénzügyi problémákkal kapcsolban bebizonysodik Szmolár Attila, mint igazgató lelkész felelőssége, akkor Dr. Fabiny Tamás püspök Úr ezt már olyan súlyúnak ítélni, melynek következtében a lelkész a legsúlyosabb büntetésre, a palástvesztésre számíthat, vagyis többé nem folyhatatja a lelkészeti hivatását.

Mikor rendeződhet véglegesen az ügy, mikor választanak új lelkészt, és a Szeretet Otthon élére új vezetőt?

Farkas László az alberti evangélius gyülekezet feltügyelője: Mielőtt erre válaszolnék, azt azért szeretném elmondani, hogy a Szeretet Ott-honnál az előző vezető az elkövetett pénzügyi szabálytalanságok ellenére, remek szakmai munkát végzett. Elér-

te azt, hogy szeptember 1-jétől az ott-honunk gesztor intézmény lett, ami azt jelenti, hogy az országos evangélius intézményhálózaton belül be-mutató intézmény lett, az egyedülálló szakmai munkájának köszönhetően. Ezt az elismerést a Szociális Miniszteriumtól kaptuk. Az intézmény élére egyelőre egy évre egy nagyon jó szakembert sikerült megnyernünk, őt dr. Csolti Ildikónak hívják, egyetemi tanár. Bátran állíthatom, hogy az ott lakó idős emberek – köszönhetően az ott dolgozók áldozatos munkájának, - az otthonban történtek miatt semmi-

féle hátrányt nem szenvedtek, róluk a gondoskodás folyamatos, és példa-értékű volt. A vezető kérdés végleges megoldására egy éven beül pályázatot írunk ki.

Arról, hogy hívunk-e új lelkészt, a presbitérium dönt majd. Ebben az esetben a leendő jelöltek közül a gyülekezet választja ki a számára legmegfelelőbbet, de az is előfordulhat, mivel ebben teljes autonómiát élvezünk, hogy Túri Krisztinát hívja meg, hogy ő legyen a parókus lelkészünk.

Azt nagyon fontosnak tartom elmondani, hogy ezt az egész üget a gyülekezet magától kezdeményezte és az Országos Egyház segítségével a kezdetektől fogva példamutatóan kezelte. Valamennyien azért dolgozunk, hogy a gyülekezetünk bebizonysítsa Önmaga és a világ előtt is, hogy képes ebből a nehéz helyzetből keresztényi kitartással, és értékrenddel megtisztulva újjáépülni.

S.L.

KÖZETETÉSI PROBLÉMA, NÉMI KÖZÉTKEZTETÉSSEL FŰSZEREZVE

Fazekas László az előző lapszámban – nyilván a politikai sandaságok elke-rülése érdekében – igyekezett személyemet és tevékenységet lejáratni, negatív színben feltüntetni. A szomorú, hogy céljának eléréséhez az Albertirsai közétközvetés problémáit használja fel. A nyilvánvaló csúsztatások, valóltan feltételezések sem most, sem korábban nem riasztották vissza, ha érdekei úgy kívánták. Azonban van néhány új és meglepő elem a hivatkozott cikkben. Szerinte, ha egy képviselő a közétközvetésben bizonyíthatóan súlyos problémákat felveti, az egyben a polgármester támadását jelenti! Továbbá ügy kreálását jelenti, ha szóvá teszi a képviselő a tanulók, pedagógusok elkeserítő tapasztalatait az étkezés minőségéről, annak körülményeiről. Miután érdemi változást a Fazekas László instruálásait nagyobbrészt követő képviselő-testület a közétközvetés helyzetén nem tudott (nem kívánt) elérni, megdöbbentő, hogy a legnagyobb probléma az, ha van, aki a szakhatóság álláspontját kéri a cég működésével kapcsolatban. Természesen vállalom, én fordultam a hatóság-

hoz annak érdekében, hogy vizsgálják meg, megfelelő-e a konyha működése. Hibát akkor követtem el, amikor még bíztam abban, ha jelentősen emeli a képviselő-testület az étkezési norma díját, ha egyeztető tárgyalások lesznek, ha írásban felhívjuk a céget figyelmét a súlyos szerződésszegések megszüntetésére, ha, és újra ha..., akkor tényleg lesz változás. Valójában évekkel ezelőtt kellett volna a hatóság figyelmét felhívni az áldatlan állapotokra. A penészes helyiségekre, a higiénia hiányára, hogy rágcsáló méreg volt a helyiségekben, az ételkészítés minimális szabályainak be nem tartására stb. A szakhatóság 18 (!) pontban állapított meg súlyos hiányosságokat. Fazekas László szerint a konyha bezárásának következményeként „kénytelenek voltunk a szerződést rendkívüli felmondással megszüntetni”. Hát ez az a „kénytelen” tevékenység, ami sokak számára a megkönyebbülés, örööm. Persze a helyzet megoldása jár feladatokkal, sőt kiadásokkal. Ezek egyértelműen az eddigi szolgáltató céghibájából és tevékenységéből következnek. Szerződésszegő magatartásuk

„eredménye”, hogy az önkormányzatnak kellett rendbe tenni a konyha és az ebédlő területét. Ennek költsége tizede sincs az „első kézből” kapott hírekhez képest, úgy ahogy a szakértői költségek a lehetséges páraelszívásról közel sem kerültek „milliókba”. Azonban fontosnak tartom, hogy ezeket a költségeket a Pesio 17 Kft. felé érvényesítenünk kell, hiszen isméttem a helyzet az ő hibájuktól alakult ki. Fazekas Lászlónak van, amiben kétségtelenül igaza van: Őt a bejelentésről nem értesítettem. Ennek oka egyszerű, az elmúlt évek tapasztalatai alapján nincs meg a bizalom ehhez. Nézzük csak az ehhez az ügyhez kapcsolódó közelmúltbeli döntését: A cégtől visszaadta a korábban általa üzemeltett konyhát az önkormányzatnak. Miközben emiatt már nem fizetik a bérleti díjat, továbbá szeptember eleje óta az önkormányzatnak kell fizetnie a konyhai alkalmazottakat, a cégtől változatlan áron szállíthat. Szerencsére nem sokáig... Hogy is írta Fazekas László? Ügyek, melyek árát a város fizeti meg. Az, amelynek javára esküdtünk – mindenki

Lebanov József

„SZÍVÜNK LEGYEN A SZÍVÜGYÜNK”

Dr. Kis Ferenc előadásával indult el az idei Egészség és Sporthét Albertirsán a Művelődési Házban szeptember 28-án délután. Mint azt Dr. Makkos Gyula, a rendezvénysorozat megállmodója felvezetőjében elmondta, még manapság szinte mindenhol az új típusú influenzáról hallani, kevesen tudják, hogy ez a vírus – amely sokak szerint az '57-essel teljesen megegyező – alig okoz nagyobb galibát egy hagyományos influenzánál. Ezzel szemben ér-, és szívbetegségen az előrejelzések szerint idén még 4-5 ezer haláleset várható Magyarországon. A programot, melyről részletesen majd a novemberi lapban számolunk be, Fazekas László polgármester nyitotta meg hivatalosan megerősítve azt a korábban már hangsúlyozott gondolatot, hogy az egészségi állapotunk legnagyobb rizikófaktora ma az életmódunk. Ez ellen mindenki tenni kell. Erre is jó példa ez a rendezvény, hiszen rávilágít a gondokra, tanácsot ad, és a mérésekkel, sportprogramokkal még segíti is a prevenciót.

FIGYELEM

Felhívjuk a Tisztelt Lakosság figyelmét, hogy Önkormányzatunk a téli fűtési szezonra tűzfá támogatást kíván adni a rászoruló családok részére Kérjük, hogy igényüket 2009. október 22-én 16 óráig a Polgármesteri hivatal titkárságán jelezni szíveskedjenek. A tűzfá – a beérkezett igények elbírálását követően – november 9-ei héten kerül kiszállításra.

Fazekas László polgármester

ORSZÁGOS ATLÉTIKAI DIÁKOLIMPIA

**III. – IV. korcsoportos Ügyességi és Váltófutó Csapatbajnokság
2009. október 13. (kedd) 11 óra, Albertirsa**

ALBERTIRSAI SPORTCENTRUM

A verseny rendezői: Magyar Diáksport Szövetség és Albertirsa városa

Versenyszámok: súlylökés (fiú 4 kg, leány 3 kg); magasugrás; távolugrás; kislabdahajítás; 10x200 m vátófutás (5 fiú, 5 leány)

A verseny támogatói: K&H Bank, Albertirsa Önkormányzata, Aquarius – Aqua Kft., Tóth Sándor képviselő.

■ ATLÉTIKA

Ecsedi Gergő válogatott, Szabó Zita Magyar Bajnok lett!

Ecsedi Gergő és Szabó Zita

Szeptember hónapban atlétáink hatalmas sikereket értek el. **Ecsedi Gergő** a Magyar „U 23” válogatott csapatban 110 méteres gátfutásban indulhatott. A Csehország, Szlovénia, Magyarország hármas viadalon Szombathelyen a cseh versenyzők mögött és a szlovénök előtt a harmadik helyen végzett. Az országok közötti viadalt Csehország nyerte, Magyarország 2. míg Szlovénia a 3 lett.

Az Országos Serdülő Magyar Bajnokságot Tatbányán rendezték. A kétnapos versenyen Szabó Zita atlétánk remekelt. A hivatalos értékelés szerint „figyelemre méltó a 13 éveseknél az albertirsai Szabó Zita 162 cm-es magasugrása!” Magasugró győzelme mellett Zita győzött még távolugrásban is 527 cm-es eredményével. Még két éremet szerzett a két nap során: 80 m-es síkfutásban második, 80 m-es gátfutásban pedig harmadik helyezést ért el. Négy bajnoki érmével „ minden idők” legeredményesebb bajnoki szereplését érte el. A bajnokságon elért 4. helyezésével **Ecsedi Mátyás** is nagyon szépen szerepelt 100 m-es gátfutásban.

Nagy Boglárka, a Honvéd versenyzője remekül szerepelt a Serdülő Magyar Bajnokságon, a 3 km-es gyaloglásban az előkelő 3. helyezést szerezte meg.

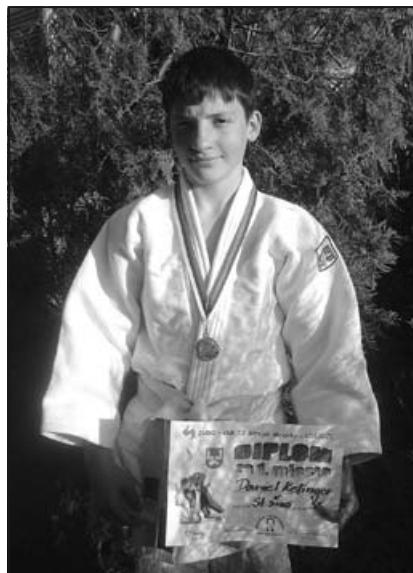
Köszönnetnyilvánítás

Az Albertirsai FC Hold Sportegyesület köszönetet mond mindenazonknak, akik személyi jóvedelemadójuk 1%-val támogatták a sportegyesületet az alapító okiratban szereplő céljainak elérésében. A 2008-ban felajánlott összeget, **107.722 Ft**-ot sporteszközök vásárlására, tornaterem bérletére fordította az egyesület. Köszönjük a támogatást!

Adószám: 18705906-1-13

JUDO

A felnőtt Magyar Bajnokságot Miskolcon rendezték meg szeptemberben. Versenyzőink közül a súlycsoportjában Hörömpő Norbert az 5., míg Nagy Ádám a 7. helyet szerezte meg. Testvérvárosunk, Malacky judo klubjának meghívására az szeptember harmadik hétfégén Szlovákiába utazott utánpótlás csapatunk. Az immár harmadik alkalommal megrendezésre kerülő nemzetközi versenyen szép számmal jöttek versenyzők, így a küzdelmek késő délutánig elhúzódtak. Szerencsére az albertirsai judosokban sem kellett csalódnunk, hiszen 55 kg-ban Keliger Dávid 1. lett, +63-ban Wacker Dávid 4., Diák 50 kg-ban Varga Valter 4., míg Diák 30 kg-ban Dormány Albert szintén a 4. helyen végzett.

Keliger Dániel

KERESZTREJTVÉNY

Vízszintes: 1. *Publilius Syrus elmés mondásának első része*. 13. Sasliliom tartalmazza! 14. Tornácos. 15. Férfinev. 17. Fagylalt németül. 18. A közepén ráfog! 19. Nem mozgó. 20. Fordított fejszőrzet. 22. Kevert ára! 23. ...-tin-tin kutyasztár. 24. Sietősen, felszínesen. 26. Rendezetlen bál! 28. Nettó kalória. 29. Viteldíjas. 30. Semmikor. 31. Habarcs más szóval, névelővel. 33. Kopolytus állat. 34. Szerszámgépeknél számjegyvezérlés. 36. Mátka. 37. Páros életébe! 39. Üres tál! 40. Összevissza éli! 42. Kifogott hal jelzője lehet. 44. Zavart elme! 45. Természetjáró. 46. Gally. 47. Vaddisznó hímje. 48. Valamivel egyenlő értékű. 49. Román terepjáró. 50. Elkülönítő távolság. 51. Az egyik szülő. 52. Egy németül. 53. Vércsatornái. 54. ... Angeles. 56. Végtelenül alvó! 58. Zajtalan, látszólagos nyugalom. 59. Tanév. 62. Fürdő régiesen.

Függőleges: 1. Finom étel. 2. Részben morzsolná! 3. Vágóeszköz ford. 4. Osztrák, olasz és thaiföldi autójelzések. 5. Magyar László. 6. Büntetés-vérehajtás. 7. Azonos betűk. 8. Zavaros rianás! 9. Nátrium, kén, ezüst. 10. Izomrögzítő. 11. Kevert nád! 12. Állítást tévesnek jelezhet ki. 13. A mondás második, befejező része. 16. Könnyű ... táncba vinni. 20. Nemezből készült kerek sátor ($l=t!$). 21. ... és a hét törpe. 24. Fapofa. 25. Kezdetben lármás! 26. ÁOH. 27. Fekete István egyik regényének címe. 29. Thaiföldi és marokkói autójelzések. 32. Azonos

	1	2	3	4	5	I	6	7	8	9	10	11	12	S
13							14							
15						16		17				18		
19				20		21		22						
23			24				25				26			27
28		29								30				
Y	31								32		33			
34	35	36						37		38		39		
40	41				42		43							
44			45									46		
47			48								49			
50		51				52				53				
54	55	56	57						58					
59		60			61		62							
S						O								

betűk. 35. Olasz klasszikus zeneszerző (Domenico). 37. Csaknem egészen le-sántul! 38. Becézett női név. 41. Ipari növény. 42. Máltai, uruguayi és spanyol autójelzések. 43. Riviéra része! 45. Viszszahaladt! 46. Haszonbérlet. 48. „A” tető-fedő anyag. 49. AREE. 53. Spanyol, svéd és román autójelzések. 55. Páratlanul sikos! 57. Éva betűi. 58. Kecelhez tar-

tozik! 60. Oregon USA-tagállam röv. 61. Némán vés! 62. Fa Nándor.

A múlt havi rejtvény helyes megfejtése:
„Az elsietett házasság ritkán jó.”

Gratulálunk a nyerteseknek: Béres Józsefné, Pozsonyi u. 44./1.; Czékus Gyuláné, Rákóczi u. 5.; Csányi Tibor, Akácfa u. 5.; Galló Mihályné, Pesti út 142./1.; Muzsik Gyuláné, Tó u. 20.

KÖZÉRDEKŰ INFORMÁCIÓK

A Művelődési Ház 2009. szeptemberi programjai

01:	9-12 Termékbemutató	18 Jóga
	10 Baba-mama klub	8 Termékbemutató
15	Ünnepi műsor az „Idősek Világ-napja” alkalmából (az „Egészseg és sporthét keretében)	10 Baba-Mama klub
	17 Hip-Hop Dance	17 Hip-Hop dance
17	Kung Fu	17 Kung Fu
18	Nu-Skin	18 Nu-Skin
02:	18 Ezoterikus klub	19 TÁNCHÁZ ÚJRA!!!
	19 POLKA	17 „Romantikus zenei est”
03:	9 Életmódszertan nap	Hepp Ildikó – ének, Mester Dávid – zongora és Suki Tibor – hegedű
	16 „Egy óra a reneszánsz művészettel” N. Kőhalmi Márta babaműves és Kósa Klára keramikusművész előadása és kiállítása	19 Napsugár óvoda – Jótékonyiségi bál
05:	13 Nyugdíjas klub	19 Nyugdíjas klub
18	Jóga	18 Jóga
18	Galambászklub	20: 17 Hip-Hop dance
06:	17 Megemlékezés az aradi várbanról a Szoborkertben	17 Kung Fu
17	Hip-Hop Dance	18 Színjátszó kör
17	Kung Fu	18 Jóga
17	MSZP	22: 10 Baba-Mama klub
07:	8 Termékbemutató	17 Hip-Hop dance
18	Színjátszó kör	17 Kung Fu
18	Jóga	18 Nu-Skin
08:	10 Baba-Mama klub	23: '56-os ünnepi megemlékezés a Város-háza előtti téren a Kopjafánál
17	Hip-Hop dance	10 Ünnepi istentisztelet az Irsai evangélius templomban
17	Kung Fu	11 Ünnepi műsor, Beszédet mond Túri Krisztina evangéliikus lelkész
17	MSZP	26: 13 Nyugdíjas klub
09:	17 Kálmán Lászlóné (Rizmajer Marika) emlékkiállítás Megnyitja Fazekas László polgármester	18 Jóga
10:	15 Vasutas nyugdíjas klub	19 Polgárorség
12:	13 Nyugdíjas klub	27: 14-16 Véráradás
18	Jóga	17 Hip-Hop dance
13:	17 Hip-Hop dance	17 Kung Fu
17	Kung Fu	28: 18 Színjátszó kör
14:	8 Termékbemutató	18 Jóga
	18 Színjátszó kör	29: 10 Baba-mama

KEDVES OLVASÓK!

A művelődési Ház 2009-ben ünnepli működésének 40. évfordulóját. Ezen alkalomból ünnepi rendezvény sorozattal várunk az érdeklődőket.

- 10.03. 16 óra: „Egy óra a reneszánsz művészettel N. Kőhalmi Márta babaműves és Kósa Klára keramikusművész kiállítással egybekötött előadása.
- 10.09. 17 óra: Kálmán Lászlóné (Rizmajer Marika) emlékkiállítása; Megnyitja: Fazekas László
- 10.17. 17 óra: Romantikus zenei est - Hepp Ildikó – ének, Mester Dávid – zongora és Sulik Tibor – hegedű
- 11.13. 18 óra: HOBO (Földes László) „Akaszottak balladája” - Francois Willon verseit előadja HOBO/Belépő ára: 1500 Ft felnőtt 700 Ft gyerek (14 éves korig)/

SZEPTEMBERBEN ELHUNYTAK

Varga Lajos	78 éves	Nyáregyházi u. 7.
Lencsés Györgyné	79 éves	Dózsa Gy. u. 7.
Bárszony Sándorné	40 éves	József A. u. 45.
Szántó Józsefné	83 éves	Dózsa Gy. u. 7.
Gebhardt Árpádné	67 éves	Vasút u. 26.
Dudás Istvánné	83 éves	Gorkij u. 24.
Rubi Ferencné	55 éves	Bethlen G. u. 17/1.
Dankó Emil Ferenc	73 éves	Gróf Széchenyi u. 35.
Lebanov József Mihály	67 éves	Ady E. u. 1/1.
Kiss Gézáné	85 éves	Dózsa Gy. u. 7.
Szemők Gyula	34 éves	Vinnycia u. 8.
Mag Pálné	81 éves	Petőfi S. u. 19.
Szabó Lajosné	86 éves	Győzelem u. 4.
Vincze Gáborné	54 éves	Deák F. u. 8.
Véber István	56 éves	Kolozsvári u. 39/2.
Szedresi Jánosné	81 éves	Mikebuda út 12.
Varga Lajos	78 éves	Nyáregyházi u. 7.
Kelemen Józsefné	91 éves	Dánosi út 25.
Radics János	54 éves	Petőfi S. u. 11.
Krizsa Józsefné	68 éves	Mikebuda III. dűlő 81.
Török Pálné	84 éves	Márgaréta u. 9.
Berkes Károlyné	90 éves	Erkel F. u. 1.
Prumek Károly	58 éves	Sallai u. 11/1.
Kovács Mihály	76 éves	Deák F. u. 2.
Hübs Jánosné	81 éves	Széchenyi u. 5/1.

Háziórvosok ügyeleti beosztása - október

Ügyelet címe, telefonszáma: Albertirsa, Vasút u. 4. (53) 370-552
Ellátási terület, illetve település neve: Albertirsa, Dánszentmiklós, Mikebuda

Dátum	Ügyeletes orvos neve	16. Dr. Pécsi Angéla
1.	Dr. Fógel Kristóf	17. Dr. Zolnay Erzsébet
2.	Dr. Pécsi Angéla	18. Dr. Varga Krisztina
3.	Dr. Pécsi Angéla	19. Dr. Fógel Kristóf
4.	Dr. Varga Krisztina	20. Dr. Zolnay Erzsébet
5.	Dr. Galiger Zoltán	21. Dr. Fógel Kristóf
6.	Dr. Kis Ferenc	22. Dr. Pécsi Angéla
7.	Dr. Fógel Kristóf	23. Dr. Pécsi Angéla
8.	Dr. Pécsi Angéla	24. Dr. Zolnay Erzsébet
9.	Dr. Fógel Kristóf	25. Dr. Zolnay Erzsébet
10.	Dr. Tajti Géza	26. Dr. Pécsi Angéla
11.	Dr. Varga Krisztina	27. Dr. Zolnay Erzsébet
12.	Dr. Fógel Kristóf	28. Dr. Makkos Gyula
13.	Dr. Zolnay Erzsébet	29. Dr. Oszvald Gyula
14.	Dr. Pécsi Angéla	30. Dr. Babinszky Eleonóra
15.	Dr. Zolnay Erzsébet	31. Dr. Fógel Kristóf

Az Albertirsán működő gyógyszertárak ügyeleti nyitva tartása

2009. OKTÓBER hónapban

A hétfégi ügyeletet az alábbi gyógyszertárak végzik:

Október 3-4.	Remény Gyógyszertár
Október 10-11.	Irsa Gyógyszertár
Október 17-18.	Centrum Gyógyszertár
Október 23-25.	Remény Gyógyszertár
Október 31.	Irsa Gyógyszertár

SZEPTEMBER HÓNAPBAN SZÜLETETT

Talata Károly Gábor és Maka Zsanett	Bianka Zsanett
Molnár László és Farkas Mónika	Nikolett
Kunru István és Kunru Szandra Georgina	Milán István
Kedves Zoltán és Szegedi Valéria	Villő Valéria
Felker Attila és Víg Zsuzsanna	Eldon Gereben
Váradi Dezső és Szél Krisztina	Gergő Péter
Kocsis József és Bóka Annamária	Noémi Csenge
Pintér János és Pupos Renáta	János
Garai Gábor és Lovász Petra	Rebeka
Takács László és Ponta Annabella	Mátyás Előd

SZEPTEMBER HÓNAPBAN HÁZASSÁGOT KÖTÖTTEK

Németh András és Lebanov Katalin
Székely József és Rankl Laura
Barna Rudolf és Zajacz Borbála
Kiss András és Lakatos Lejla

Az Albertirsai Híradó főszerkesztője a solymi66@yahoo.com e-mail címen érhető el, vagy üzenetet hagyhatnak a Műv. Házban Lapzárta a hónap 20-án

Albertirsa Város Önkormányzata Képviselő-testületének kiadványa
Felelős kiadó:
Albertirsa Város Önkormányzata
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős szerkesztő: Solymosi László
Szerkesztői:
Albertirsa, Pesti út 85. Tel.: 370-713
Okirat szám: III/PHF/181/Pe/1988.
Megjelenik 1400 példányban
Nyomda: Pende Print Kft. – Nagykőrös, Béke u. 5.
Felelős vezető: Kőházi Zoltán